

§ 11 godkendelse

til økologisk ægproduktion beliggende

**Trangetvej 4,
9330 Dronninglund**

REGISTERINGSBLAD

Titel: § 11 godkendelse til økologisk ægproduktion på Store Tranget, Trangetvej 4, 9330 Dronninglund.

Dato: 17. august 2010

Virksomhedens navn: Store Tranget

CVR-nr: 23175657
CHR-nr.: 37720

Ejerlav Matr.nr.

Neder Dorf Fjerding, Dronninglund: 20c

Vestengårdens Fjerding, Voer: 48a

Vestengårdens Fjerding, Voer: 48ap

Voergård Hgd., Voer: 1cs

Voergård Hgd., Voer: 1bæ

Ejendomsnummer: 8100012168

Adresse: Trangetvej 4, 9330 Dronninglund

Virksomheds ejer: Henrik Endelt Sørensen

Ansøger: LandboNord på vegne af Henrik Endelt Sørensen

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Anna Birgitte Thing – abt@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

KOPI MED KORTBILAG SENDT TIL

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

- Ejer: Henrik Endelt Sørensen, Trangetvej 4, 9330 Dronninglund
- Miljøministeren: Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø, e-mail: post@aal.mim.dk.
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Nordjylland, Nytorv 7, 2. sal, 9000 Aalborg, e-mail: nord@sst.dk.
- Naboer:
  - Johan Marschner Andersen, Trangetvej 1, 9330 Dronninglund
  - Peter Lemb Jakobsen, Trangetvej 2, 9330 Dronninglund
  - Lene Ulla Helbæk Olesen, Trangetvej 3, 9330 Dronninglund
  - Kurt Martin Pedersen, Trangetvej 5, 9330 Dronninglund
  - Maja Christensen, Trangetvej 8, 9330 Dronninglund
  - Lars Ovesen, Trangetvej 12, 9330 Dronninglund
  - Svend Arne Svendsen, Haraldslundvej 1, 9330 Dronninglund
  - Gitte Margrethe Bøgh, Haraldslundvej 2, 9330 Dronninglund
  - Susanne Vestergaard Andersen, Haraldslundvej 4, 9330 Dronninglund
  - Lindy Jensen, Haraldslundvej 6, 9330 Dronninglund

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V, e-mail: mail@fiskeriforening.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk.
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk.

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- DN Brønderslev, Lars Schønberg-Hemme, e-mail: dn@koushede.dk
- DOF Nordjylland, Vagn Gjerløv, Skovtoften 38, 9700 Brønderslev, e-mail: broenderslev@dof.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund Miljøkoordinator: Per Michael Sonnesen, Asgård 48, 9700 Brønderslev – e-mail: per.sonne@mail.tele.dk.
- Formand for Voer Å Sportsfiskerforening e-mail: Steen@voeraa.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk.
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk.

Andre:

- LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev. Att.: Anna Birgitte Thing, e-mail: abt@landbonord.dk
- Vendsyssel Historiske Museum e-mail: oldtid@vhm.dk
- Vandværker:
  - Kirkholt Vandværk, Jomsborgvej 7, 9740 Jerslev
- Forpagtere og aftalearealer:
- Inga Jensen, Storskovvej 72, 9330 Dronninglund

INDHOLDSFORTEGNELSE

GENERELT	5
1.1 Resumé og samlet vurdering	5
1.2 Meddelelse om godkendelse.....	7
1.3 Offentliggørelse og klagevejledning.....	8
1.4 Tidligere meddelte afgørelser	9
1.5 Aktindsigt.....	9
1.6 Tilsyn med husdyrbruget.....	9
2.0 BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING	9
2.1 Vilkår – Generelle forhold.....	9
2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift	11
2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	18
2.4 Vilkår – Udbringningsarealernes påvirkning af natur.....	22
2.5 Hensyn til landskab og kulturmiljø	24
2.6 Vilkår - opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	26
2.7 Vilkår – udbringning af husdyrgødning.....	27
2.8 Vilkår – Overfladevand og grundvand.....	27
2.9 Vilkår - Bedste tilgængelige teknik, BAT.....	30
2.10 Vilkår – Egenkontrol.....	34

BILAG

1	Beliggenhed med alle arealer
2	Situationsplan
3	Udbringningsarealer
4	Transportveje
5	Beskyttet natur omkring anlæg
6	Naturpunkter
7	Lugtgenegrænser (kort m. cirkler)
8	Beskyttet natur omkring udbringningsarealer
9	Vandløbsmålsætninger
10 og 10a	Beredskabsplan og kortbilag
11	Kommentarer fra nabo i nabohøringsfasen

GENERELT

LandboNord har på vegne af Henrik Endelt Sørensen søgt Brønderslev Kommune om tilladelse til at udvide sin økologiske ægproduktion beliggende på Trangetvej 4, 9330 Dronninglund, jf. § 11 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Ændringen sker i to etaper. I 1. etape (0-2 år) opføres et nyt hønsehus og et eksisterende hønsehus omlægges til gødningsopbevaring. I 2. etape (2-4 år) indsættes æglæggere i ny stald, og der etableres en ensilageplads.

Ansøgningen er modtaget via det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk den 20. november 2009, skema nr. 14230, beregningsgrundlag 01-2009-A.

Ansøgningen bygger på oplysningskrav ved ansøgning om godkendelse af husdyrbrug:

- Lov. nr. 1572 af 20/12/2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.
- Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (med senere ændringer).

Den ansøgte udvidelse er fra 70,01 dyreenheder (DE) til 125,37 DE. Sammensætningen af dyreholdet ses af tabel 1.

Tabel 1 oversigt over dyresammensætning i nudrift og ansøgt drift.

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Æglæggende årshøner	11.620	70,01	20.810	125,37

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse syd for motorvej E45. Nærmeste by, Flauenskjold, ligger ca. 1.170 meter nord for ejendommen, og nærmeste nabo uden landbrugspligt er Trangetvej 3, 9330 Dronninglund, ca. 460 meter sydøst for ejendommen. Flauenskjold er både nærmeste byzone og nærmeste samlede bebyggelse.

Landbrugets mest betydende indvirkning på omgivelserne vedrører lugt og ammoniakfordampning fra stalde og i mindre grad fra opbevaringsanlæg samt fra udbringning af næringsstofferne kvælstof og fosfor ved udbringning af husdyrgødning. Derudover kan der forekomme støj fra maskiner og køretøjer.

Projektet og dets indvirkning på miljø og omgivelserne er beskrevet i godkendelsesmateriale. Heraf fremgår bl.a., at:

- ammoniakfordampningen fra stald og lager samt udbringning af husdyrgødning ikke antages at give anledning til uacceptabel påvirkning af beskyttet natur i gårdens omgivelser.
- lugt-, støj- og transportbelastningen ikke vurderes at give anledning til, at der bør gælde andre vilkår end dem, der er en normal del af en miljøgodkendelse på dette område.

1.1 Resumé og samlet vurdering

Henrik Endelt Sørensen ønsker at udvide sin økologiske ægproduktion på Trangetvej 4, 9330 Dronninglund således, den efter udvidelsen er på 20.810 æglæggende årshøner. Dvs. en udvidelse fra 70,01 DE til 125,37 DE.

Udvidelsen af besætningen sker ved at etablere et nyt hus til æglæggende høner. Bygningen opføres i tilknytning til eksisterende produktionsanlæg. Et eksisterende hønsehus tages ud af produktion og anvendes fremover til gødningslager.

Der indsættes 22.500 høner. Der er en 12-14 måneders produktionscyklus med en fri måned. Der er regnet med en dødelighed på 8 %. Den samlede produktion bliver på 20.810 årshøner.

Der overføres 24 DE til biogasanlæg. Fravælges biogasanlægget på et senere tidspunkt for nye arealer, skal disse arealer vurderes evt. ved et tillæg til godkendelsen eller ved en §16 sag.

Det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniakfordampningen er opfyldt ved valg af staldsystem med gødningsbånd og ugentlig udmugning.

Det ansøgte projekt vil medføre, at ejendommens ammoniakfordampning reduceres med 45,0 kg mere end det generelle reduktionskrav. Anlægget ligger ikke inden for bufferzone I eller II til kvælstoffølsomt natur. Ligeledes er kravene til lugtgener i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone overholdt.

Inden for 1.000 meter fra anlægget findes ingen arealer omfattet af Husdyrlovens § 7. Det nærmeste registrerede § 7 areal i Brønderslev Kommune er et overdrev beliggende ca. 2500 m V for anlægget og 1300 m V for nærmeste udbringningsareal.

Der indgår en kulturreng, beskyttet i henhold til § 3 i naturbeskyttelsesloven, i udbringningsarealerne (mark 1a). Marken ønskes udnyttet som udeareal til hønsene (luftareal). Der stilles en række vilkår til anvendelsen af udearealet for at bevare arealet som kulturreng.

Der findes en del beskyttet natur inden for 300 m fra anlægget. Der er foretaget beregninger på ammoniakafsætningen til arealerne, samt foretaget en konkret vurdering af arealernes naturtilstand, som ikke vurderes at blive væsentligt påvirket ved udvidelsen.

Der er også for § 3 arealer beliggende inden for 300-1.000 m fra anlægget foretaget en opgørelse af arealerne, samt beregnet ammoniak deposition til udvalgte naturpunkter.

Den højeste beregnede merdeposition i naturområderne er 0,24 kg N/ha/år og den højeste samlede deposition i et af punkterne er 5,35 kg N/ha/år.

Det nærmest beliggende Natura 2000 område er Habitatområde 14: "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" samt EF Fuglebeskyttelsesområde nr. 2: "Ålborg bugt, nordlige del", som begge ligger ca. 10,5 km SØ for anlægget og 9,3 km fra det nærmeste udbringningsareal. Projektet vurderes, med de anførte vilkår, ikke at medføre en væsentlig forringelse af naturtyper og arter inden for internationale beskyttelsesområder eller fredninger.

Brønderslev Kommune skønner, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til arters forekomst i området haves ikke, vurderingen er foretaget ud fra de nyeste oplysninger om arternes udbredelse.

Ejendommen er ikke omfattet af krav om reduceret husdyrtryk, idet ingen af bedriftens arealer er beliggende i områder omfattet af nitratklasser. Der ligger heller ikke udbringningsarealer inden for nitratfølsomme indvindingsoplande eller i områder, der er omfattet af fosforklasser.

Det forventes ikke, at udvidelsen vil få betydning for omkringboendes indsyn. De eksisterende læhegn øst og vest for den ny hønsestald bibeholdes, og den sydlige ende af den ny hønsestald placeres 15-20 m fra nærmeste eksisterende stalde. Udvidelsen vil dermed indgå som en helhed med det eksisterende anlæg. Det er kommunens vurdering, at den bygningsmæssige ændring ikke vil forringe indsynet fra nabobeboelser eller fra Trangetvej.

Brønderslev Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Det vurderes endvidere, at de stillede vilkår ved bedriftens ophør, er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og tilstrækkelige til at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand herunder hensyn til varetagelse af landskabelige hensyn.

Det er derfor Brønderslev Kommunes opfattelse at:

- Udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier.
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredede, udpegede som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpegede som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne i Husdyrloven, hvorfor Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til bedriften på en række vilkår.

Kommentarer til udvidelsen

Udkast til afgørelse er sendt i nabohøring med en tidsfrist på 3 uger. I denne periode er der kommet kommentarer fra en af naboerne til Trangetvej 4, Gitte Bøgh, Haraldslundvej 2, se bilag 11. Kommentarerne drejer sig primært om vejforholdene og vejens tilstand på Trangetvej, og kommentarerne er derfor blevet sendt videre til Brønderslev Kommunes vejafdeling. Sagen vil blive behandlet i denne afdeling. Der ændres ikke i godkendelsen i forbindelse med kommentarerne, idet forholdene reguleres efter lovgivningen på trafikområdet.

1.2 Meddelelse om godkendelse

Udvidelser af husdyrbrug på mere end 75 DE, men mindre end 230 DE i æglæggende høns – er omfattet af § 11 i husdyrloven¹.

Miljøgodkendelsen beskriver projektets fysiske udformning og rammer, reststoffer og emissioner, udbringningsarealernes indvirkning på natur, samt forholdet til de omgivelser, hvori anlægget placeres.

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger, ansøgningsskema 14230, version 5, med supplerende oplysninger, udtrykt den 10-05-2010, meddeler Brønderslev Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte husdyrbrug til 125,37 DE, på nedenstående vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af § 11 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Det er endvidere Brønderslev Kommunes vurdering, at godkendelsen **ikke** vil medføre væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Brønderslev Kommune den 17. august 2010

---

1 Nr. 1486 Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Lise Laursen

Lise Laursen
Miljømedarbejder

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Der vil ske offentliggørelse af denne godkendelse i Østvendssyssel Avis og Oplandsavisen, den 17. august 2010. Godkendelsen vil endvidere ligge på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.bronderslev.dk. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3 vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover vil godkendelsen kunne rekvireres i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden kontortids ophør den 14. september 2010**, påklages til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV.

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt visse nærmere angivne myndigheder og interesseorganisationer, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive videresendt til Miljøklagenævnet.

Opsættende virkning

Miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser ikke Miljøklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Brønderslev Kommunes afgørelse. Påbegyndelse af projektet før klagefristens udløb sker dog på egen regning og risiko, idet Miljøklagenævnet kan bestemme, at en meddelt godkendelse ikke må udnyttes i tilfælde af rettidig klage.

Civil retssag

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse. Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jf. Husdyrlovens § 40, stk. 2, bl.a. hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering

skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

Det skal bemærkes at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

1.4 Tidligere meddelte afgørelser

Kommunen har ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget. Det er det anmeldte dyrehold fra 1995, der ligger til grund for den nuværende drift af ejendommen, jf. tilsynsrapport af 23.03.2004.

1.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

I henhold til denne lovs § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal på forlangende forevises.

Tilsynets formål er, at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår, samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i tæt samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

2.0 BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold CHR nr. 37720) på ejendommen Trangetvej 4, 9330 Dronninglund, og samtlige arealer under CVR. nr. 23175657, matrikelnummer 20c, Neder Dorf Fjerding, Dronninglund, 48a og 48ap, Vestengårdens Fjerding, Voer og 1bæ og 1cs, Voergård Hgd., Voer (Beliggenhed og samtlige arealer fremgår af bilag 1).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger (Situationsplan fremgår af bilag 2).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra den 17. august 2010.
6. Hvis det maksimalt godkendte produktionsomfang ikke er opnået senest 4 år efter meddelelse af denne godkendelse bortfalder den del, der ikke er udnyttet af miljøgodkendelsen.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
  - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
  - indstiller driften i en længere periode eller permanent, eller
  - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre end 3 år.Godkendelse bortfalder senest, når driften har været indstillet i 3 på hinanden følgende år. Dette kan både være gældende for hele godkendelsen, samt godkendelse af enkelte aktiviteter på landbruget.
8. Ved landbrugets ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - Gødningshus skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
  - Alle olietanke skal tømmes.
  - Olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.
9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.
10. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
  - Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.
  - Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.
11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til:
  - Alarmcentralen, tlf.: 112.og efterfølgende straks at underrette:

- Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være kommunen i hænde senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er, eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidige forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Miljøgodkendelsen omfatter udelukkende Trangetvej 4 og ikke eventuelle andre ejendomme ejet af ansøger.

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan. Der er i forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet indsendt en beredskabsplan, som ses i bilag 10/10a.

2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Vilkår - Dyrehold

- Ejendommen tillades drevet med et dyrehold på maksimum 20.810 æglæggende årshøner, svarende til i alt 125,37 DE.
- Den ny stald skal indrettes med gødningsbånd og udmugning minimum 1 gang om ugen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Dyrehold

Ejendommen har en økologisk ægproduktion. Dyreholdet er i dag på 70,01 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 125,37 DE. Fordelingen af dyr i staldene fremgår af tabel 2. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion, er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.²

Tabel 2. Dyreholdets fordeling i stalde

Æglæggende høns	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Gl. stald mod vest	2.890	70,01	2.890	43,68
Gl. stald i midten	4.360		4.360	
Gl. stald mod øst	4.370		0	
Ny stald	-	-	13.560	81,69
Æglæggende årshøner	11.620	70,01	20.810	125,37

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

Den ny stald indrettes med etagesystem med gødningsbånd i en bygning på ca. 25 m x 108 m = 2.700 m². De æglæggende høner færdes på bånd i 3 etager, og der er placeret gødningsbånd under hver af disse etager. I It-ansøgningsskemaet findes ikke et økologisk system med gødningsbånd og ude-areal. Derfor er der valgt det staldsystem i it-systemet (Årshøner, konsumæg, voliere m. gødningsbånd, skrabehejne), som er tættest på det faktiske system.

Ansøger følger de økologiske regler med hensyn til udeareal i tilknytning til staldanlæg. I de eksisterende stalde med staldsystemet "årshøne, konsumæg, gulvdrift + gødningskumme + udeareal, økologisk" er der indregnet udeareal i ammoniakberegningen, uden at der skal indtastes udetid. For det nye staldssystem med gødningsbånd, indgår der ikke udetid/udeareal i den automatiske

² Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006.

beregning, og ansøger har heller ikke valgt at indtaste udetid i ansøgningssystemet. I henhold til vejledningen til husdyrloven må en øget andel udegående dyr ikke anvendes som virkemiddel i forhold til beskyttelsesniveauet for ammoniak. Dette er dermed overholdt. Indtastning af udetid ville reducere ammoniakemissionen fra staldanlægget, og beregningen uden udetid viser derfor en højere ammoniakemission end i praksis.

I de eksisterende staldafsnit svarer det valgte staldsystem i ansøgningssystemet til det reelle staldsystem med gulvdrift, gødningskumme og udeareal. I forbindelse med renovering af eksisterende stalde vil de blive ændret til samme staldsystem som den ny stald.

Der indsættes 22.500 høner i staldene. Der er en 12-14 mdr. produktionscyklus med 1 fri måned. Der er regnet med en dødelighed på 8% svarende til den gennemsnitlige dødelighed i økologisk produktion. Den samlede produktion bliver på 20.810 årshøner.

Vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

14. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden, eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
15. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
16. Kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum med afløb til gyllesystemet eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt kemikalierne opbevares i et rum uden afløb, skal de placeres på en spildbakke.
17. Opbevaring af diesel- og fyringsolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
18. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
19. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret, eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

Udover staldanlæg er der maskinhus, lager, ægpakkerum/kølerum, gødningsrum, foderlade/blanderum, fodersiloer samt vaskeplads. Stuehuset er beliggende i sammenhæng med den øvrige bygningsmasse. Placering af olietanke, lagre, ventilationskilder, udendørs lyskilder m.v. fremgår af bilag 2.

Der anvendes årligt ca. 860 tons indkøbt tørfoder samt egenproduktion (250 t) af ensilage, som opbevares på ny ensilageplads. Tørfoder opbevares i 5 udendørs siloer med en kapacitet på mellem 25 og 35 ton, samt i indendørs siloer i bygning 1.1.3, se bilag 2. I forbindelse med udvidelsen etableres en ensilageplads i tilknytning til staldene.

Der anvendes omkring 3.000 liter fyringsolie om året. Forbruget af fyringsolie forventes ikke at blive øget i forbindelse med udvidelsen.

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med driften af ejendommen. Nærmeste nabo med landbrugspligt er beliggende ca. 220 m vest for ejendommen, og nærmeste nabo uden landbrugspligt ligger ca. 460 m sydøst for ejendommen. De væsentligste støvkilder på ejendommen er håndtering af halm til strøelse og håndtering af foder, som begge foregår indendørs. Grundet afstanden og retningen til naboer vurderes det, at der ikke vil være væsentlige støvgener for omkringboende.

På husdyrbrugets anlæg findes der 2 fyringsolietanke på henholdsvis 1.500 l (2006) og 1.200 l (1990) samt 2 dieselolietanke på henholdsvis 2.500 l (2003) og 1.800 l (1984). Placering fremgår af bilag 2. Kommunen stiller vilkår om, at der under tankene skal være fast tæt bund uden afløb, således at eventuelle lækager er nemme at se og nedsivning kan undgås.

Ejendommen forsynes med vand fra Flauenskjold Vandværk. Der foretages jævnlig kontrol af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og reparerer. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold. Der skiftes hold med 14 mdr. cyklus.

Tabel 3. Bedriftens forbrug af råvarer, energi og vand.

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons,m³,kg,l, kwt)			
Resurse	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	8.000 l	8.000 l	2500 l plasttank fra 2003 og 1800 l ståltank fra 1984.
Fyringsolie	3.000 l	3.000 l	1500 l plasttank fra 2006 og 1200 l ståltank fra 1990.
Smøreolie	100 l	100 l	Tromle i maskinhus
Kunstgødning	-	-	Økologisk drift, intet forbrug
Indkøbt foder	500 t	860 t	Siloer inde og ude
Pesticider	-	-	Økologisk drift, intet forbrug
Kalk til desinfektion	200 kg pr. år	340 kg pr. år	I lagerrum
Biosæbe	Minimalt forbrug	Minimalt forbrug	Forrum
Elforbrug til lys opvarmning m.m.	65.000 kWh	95.000 kWh	-
Drikkevand og vaskevand (drift)	1.300 m ³	2.230 m ³	-

Vilkår – Spildevand

20. Vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller anden opsamlingsbeholder. Indholdet af opsamlingsbeholderen kan bortskaffes ved udspøjtning på mark.
21. Det er en forudsætning for opførelse af det nye hønsehus, at der opnås en særskilt udledningstilladelse af tagvand til vandløb.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Rengøringsvand fra staldafsnit opsamles i separat spildevandsbeholder eller i gyllekælder under møddingshus. Der opsamles ca. 50 m³ vaskevand fra vaskeplads. Spildevand fra vaskepladsen

overpumpes til spildevandsbeholder, når pladsen er i brug. Spildevandsbeholderen rummer 144 m³. Afløbsforhold fremgår af anlægstegningen på bilag 2. Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med vask af maskiner, hvorfor der er stillet vilkår om, at vask skal ske på vaskeplads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Der ledes en uændret mængde sanitært spildevand fra driften til bundfældningstank med nedsivningsanlæg.

Tagvand fra stalde og stuehus udledes til vandløb. Tagarealet udvides med ca. 2.700 m² på den nye stald. Tag og overfladevand fra befæstede arealer betragtes i henhold til spildevandsbekendtgørelsens § 4, som spildevand. Der skal derfor meddeles tilladelse til udledningen i henhold til § 28 i miljøbeskyttelsesloven, eller tilladelse til nedsivning efter § 28 i miljøbeskyttelsesloven. Da der sker udvidelse af det bebyggede areal skal der søges tilladelse til den samlede udledning fra ejendommen. Generelt gælder, at der ikke må ske tilledning af stoffer der kan forurene vandløb, søer eller havet, jf. § 27 i miljøbeskyttelsesloven. Ansøger skal derfor, særskilt fra denne godkendelse, søge om udledningstilladelse ved vandløbsgruppen i Brønderslev Kommune.

Vilkår – Affald

22.	Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuelt spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
23.	Animalsk affald, herunder døde dyr skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt og opbevares i lukket container eller lignende, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.
24.	Affald, herunder farligt affald (olie- og kemikalieaffald) skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Brønderslev Kommunes affaldsregulativ.
25.	Virksomhedens medicinaffald, veterinært affald m.v. skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder.
26.	Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

Erhvervsaffald og farligt affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Tabel 4. affaldsfraktioner

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning, hver 14. dag
Døde dyr	Container/fryser (kun sommer)	DAKA
Landbrugsplast	Container	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	-	Kommunal ordning
Spildolie	Tromle i maskinhus	Modtagerstation
Oliefiltre	I maskinhus	-
Akkumulatorer	-	-
Dæk	Skiftes på værksted	Værksted
Jern/metal	Udendørs ved vaskeplads	Produkthandler
Lysstofrør (ca. 20 pr. år)	I lagerbygning	Modtagerstation
Elektronisk affald	-	Genbrugsplads

Ejendommens affald håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativer.

Døde dyr opbevares i container eller fryser og bortskaffes til DAKA. Containeren er placeret vest for ejendommen ved Trangetvej, mens fryseren, som kun anvendes om sommeren, er placeret i bygning 11, se bilag 2. Det er kommunens vurdering, at opbevaring i container/fryser er en forsvarlig løsning ift både lokalmiljø og hygiejniske hensyn. For at undgå, at der opstår uhygiejniske forhold, stilles der vilkår om, at opbevaring af døde dyr fortsat skal foregå i lukket container eller lignende indtil bortskaffelse til autoriseret destruktionsanstalt.

For at undgå forurening af jord og grundvand skal rester af olie og kemikalier samt tom emballage herfra opbevares i tæt emballage på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afløb.

Klinisk risikoaffald skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende, således at risiko for smittebæring imellem besætninger og uheld med kanyler/skalpeller minimeres.

Ønskes enkelte fraktioner afleveret til anden bortskaffelsesordning, skal der forinden gives dispensation fra Brønderslev Kommune. Derudover skal der på ejendommen føres registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Vilkår– Støj, vibrationer, transport og lys

27. Driften må ikke give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Støjkilder på ejendommen er ventilationsanlæg, højtryksrenser, foderblandeanlæg, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen. Indblæsning af foder kan ligeledes give anledning til støj, ligesom der må påregnes støj fra udegående høner. Stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne.

Foderanlæg og ventilationsanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høst-arbejde i marken

Der er mekanisk undertryksventilation i alle staldafsnit. Der vil blive naturlig ventilation i den nye hønsestald, således at anlægget kun vil blive brugt som supplement til naturlig ventilation, idet ventilationsanlægget primært vil være i brug i sommerhalvåret.

Der foretages hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler; herved undgås modstand i ventilationsystemet.

Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er timer på lys i den nye stald med stepvis frakobling. Der er 10 timers mørke i staldene.

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på husdyrbruget. Den væsentligste vibrationskilde er transporter. Det vurderes, at disse ikke vil påvirke omgivelserne mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug af denne størrelse.

I tabel 6 ses antal transporter før og efter udvidelse.

Tabel 6. Antal transporter

D. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Køb af kyllinger	12090	20810	6050	6940	2	3
Salg af høner	11000	18940	11000	9470	1	2
Salg af æg ca. 80%	3.240.000	6.000.000	31.100	57.700	2 x 52	2 x 52
Døde dyr	1090	1870	91	156	12	12
Indkøbt foder	500 t	860 t	15 t	30 t	34	29
Eget korn o.lign.	250 t	250 t	10 t	10 t	25	25
Husdyrgødning	244 t	418 t	10 t	10 t	25	42
Halm fra mark	9 t	15 t	9 t	9 t	1	2
Dieselolie	8000 l	8000 l	2500 l	2500 l	4	4
Fyringsolie	3000 l	3000 l	1200 l	1200 l	3	3
Gas	1 t	1 t	1 t	1 t	1	1

Transporter til og fra bedriften sker via Trangetvej. De interne transporter på ejendommen er ifølge ansøger indrettet, så de giver minimale gener for naboer. Transport med husdyrgødning ad offentlig vej er vist på bilag 4. Alle arealerne ligger tæt på ejendommen – inden for 2 km. Der er ingen transport gennem bymæssig bebyggelse. Transporter med husdyrgødning og transporter med markafgrøder er sæsonbetonede, medens øvrige transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Det ansøgte vil betyde en forøgelse af forbruget af foder m.v. og vil samlet føre til en forøget transport til og fra ejendommen. Antallet af transporter skønnes, at vil stige fra ca. 212 til ca. 227, svarende til ca. 7 %. Antallet af transporter er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er udendørs belysning ved indkørselen til ejendommen, på gårdspladsen samt ved fyringsolietanken. Dette lys ændres ikke i ansøgt drift og vurderes ikke at blive til gene for naboer.

Vilkår – Fluer og skadedyr

28. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
29. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der er fast aftale med rottebekæmpelsesfirma, der aflægger besøg fem gange årligt. Der er ikke flueproblemer i staldene.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres jævnligt.

Vilkår - Lugt

30. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - Lugt

Ejendommen Trangetvej 4, 9330 Dronninglund er beliggende i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste byzone og samlet bebyggelse er beliggende i Flauenskjold, som ligger ca. 1200 m nord for ejendommen. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Trangetvej 3, som er beliggende ca. 460 m sydøst for ejendommen.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i zonen skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Det er blevet oplyst, at der ikke er andre ejendomme med over 75 DE inden for 300 meter til samlet bebyggelse og byzone eller inden for 100 meter til enkelt bebyggelse.

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning herfra vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet, er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt, at sikre en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt, således at mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

Da husdyrgødning udelukkende opbevares i ejendommens gødningsrum, forventes kun lugtbidrag ved udkørsel. Gødningsrummet er lukket.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der som minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både den nye lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand – dvs. at hensynet til naboer derved vægtes højt. Lugtberegningen fremgår af tabel 7.

Tabel 7. Resultat af lugtberegning

Område type	Ny lugtvejledning Ansøgt (meter)	Faktisk afstand (meter)
Enkeltbolig	ca. 114	ca. 460
Samlet bebyggelse	ca. 202	ca. 1.260
Byzone	ca. 287	ca. 1.225

Dvs. at geneafstanden efter udvidelsen er kortere end den faktiske afstand. Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav. Lugtgenegrænserne ses i bilag 7. Det vurderes således, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse, ligger uden for den beregnede geneafstand og der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

31. Stalde, gødningsbånd og fodringsanlæg skal holdes rene for at mindske generne fra dyreholdet.
32. I dybstrøelsesstalde skal der strøes halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmåttens altid er tør i overfladen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

På et landbrug er det stalde og husdyrgødning, der er hovedkilden til udslip af luftbåren kvælstof (ammoniakfordampning). Den samlede emission fra anlægget er beregnet til 4.406,28 kg N/år, og meremissionen ved den ansøgte drift er beregnet til 646,06 kg N/år. Af totaludledningen (ansøgt drift) udgør de 1.568,04 kg N emission fra det nye staldafsnit, der er omfattet af det generelle ammoniakkrav og med ændring, 2.146,76 kg N udgøres af emission fra eksisterende stalde omfattet af kravet men uden ændring og 691,48 kg N udgøres af emission fra lagre.

For fjerkræbrug skal der, jvf. BEK 294 af 31/03/2009, overholdes et krav om 15 % reduktion af NH₃ tab fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem 2005/2006, hvilket for denne ansøgning er overholdt med 693 kg N reduktion udover de 15 %.

Kravet om 15 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldes ved valg af staldsystem med gødningsbånd og udmugning en gang om ugen.

Det nye staldsystemet er en forudsætning for opfyldelse af kravene til ammoniakreduktion, og der er derfor sat vilkår om valg af staldsystem (vilkår 13).

Der stilles desuden vilkår om renholdelse af stalde, fodringsanlæg og gødningsbånd, samt strøning med blik på at sikre tør overflade af dybstrøelsesmåttens i eksisterende stalde (vilkår 31 og 32).

Inden for 1.000 meter fra anlægget findes ingen arealer omfattet af Husdyrlovens § 7. Det nærmeste registrerede § 7 areal er et overdrev beliggende ca. 2.500 m vest for anlægget og 1.300 m vest for nærmeste udbringningsareal.

Der findes en del beskyttet natur indenfor 300 m fra anlægget. Der er foretaget beregninger på ammoniakafsætningen til arealerne, samt foretaget en konkret vurdering af arealernes naturtilstand, som ikke vurderes at blive væsentligt påvirket ved udvidelsen.

Der er også for § 3 arealer beliggende inden for 300-1000 m fra anlægget foretaget en opgørelse af arealerne, samt beregnet ammoniak deposition til udvalgte naturpunkter.

Den højeste beregnede merdeposition i naturområderne er 0,1 kg N/ha/år og den højeste samlede deposition i et af punkterne var 5,24 kg N/ha/år.

Det nærmest beliggende Natura 2000 område er Habitatområde 14: "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" samt EF Fuglebeskyttelsesområde nr. 2: "Ålborg bugt, nordlige del", som begge ligger ca. 10,5 km SØ for anlægget og 9,3 km fra det nærmeste udbringningsareal. Projektet vurderes, med de anførte vilkår, ikke at medføre en væsentlig forringelse af naturtyper og arter inden for internationale beskyttelsesområder eller fredninger.

Brønderslev Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til arters forekomst i området haves ikke, vurderingen er foretaget ud fra de nyeste oplysninger om arternes udbredelse.

Uddybende bemærkninger til naturvurdering

- § 7 beskyttede arealer

Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter naturområder i form af moser, ferske enge, overdrev, heder og strandenge, som er beskyttet mod tilstandsændringer.

Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, § 7 omfatter en delmængde af de naturarealer der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som er særligt følsomme overfor udledning af luftbåret kvælstof. Særligt sårbare § 3 naturområder der ikke er omfattet af kriterierne i § 7 skal omfattes af samme afskæringskriterier for ammoniak, såfremt naturkvaliteten og kommunens mål for naturområdet tilsiger en beskyttelse på niveau med § 7 områderne.

Der er i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fastsat grænser for deposition af ammoniak i § 7 områderne, når naturområdet ligger inden for 1.000 m (bufferzone II) fra anlægget. Hvis et § 7 beskyttet område ligger inden for 300 m (bufferzone I) fra anlægget må der ikke ske en meremis- sion af ammoniak i forbindelse med udvidelsen.

Afskæringskriterierne for ammoniak i bilag 3 har indbygget en hensyntagen til den kumulative effekt, idet det tilladte niveau afhænger af antal husdyrbrug over 75 DE inden for 1.000 m fra anlægget og indenfor samme 1.000 m bufferzone for naturområdet. Den maksimalt tilladte merbelastning er på 0,3 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug, på 0,5 kg N/ha ved 2 husdyrbrug og på 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug.

Indenfor 1.000 m fra anlægget Trangetvej 4 ligger der yderligere 1 husdyrbrug over 75 DE.

Merdeposition i § 7 område: Det nærmeste registrerede § 7 areal i Brønderslev Kommune er et overdrev beliggende ca. 2.500 m V for anlægget og 1.300 m V for nærmeste udbringningsareal. Det er med denne afstand vurderet, at der ikke er risiko for nogen væsentlig påvirkning med luftbåren kvælstof fra anlægget.

§ 7 naturområderne beskyttes desuden mod ammoniakdeposition fra udbringningsarealerne, ved at udbringning af flydende husdyrgødning inden for 1.000 m fra disse områder skal ske ved nedfældning på sort jord og græsmarker, jvf. BEK nr. 1695 af 19/12/2006, bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage, mv., § 38 stk. 5 jvf. § 24 stk.3. Fra 1. januar 2011 bliver dette et lovkrav til udbringningen på alle arealer uanset placeringen i forhold til beskyttet natur. Ingen af udbringningsarealerne for ansøgningen Trangetvej 4 ligger indenfor 1.000 m af de registrerede § 7 beskyttede arealer.

- Øvrig §3 natur og ammoniak

Der er også foretaget vurdering af ammoniakafsætningen til de arealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Det ses af kort 5, hvilke arealer i området, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Den § 3 beskyttede natur ligger hovedsageligt i tilknytning til Tranget bæk, der forløber lige nord om anlægget.

Arealet registreret med beskyttet natur inden for 1.000 m er sammenlagt:

- I alt ca. 35 ha fersk eng
- I alt ca. 2,3 ha mose
- I alt ca. 2 ha overdrev
- 7 vandhuller/søer

Området som alle de ovennævnte naturområder ligger i, har status af Jordbrugsområde i Regionplan 2005 (nu landsplandirektivet), og der er således ikke nogen særlige naturmålsætninger for området.

Inden for 300 m fra anlægget ligger ca. 0,3 ha overdrev, 5 ha eng, 1 ha mose og 2 søer. Reglen, jvf. bilag 3 i godkendelsesbekendtgørelsen, er, at der ved forekomster af § 7 områder inden for 300 m skal vælges en ammoniakneutral løsning (0 kg merbelastning ved udvidelsen).

It ansøgningssystemet indeholder et regneark til beregning af indtastede naturpunkter, som fremgår af bilag 6.

§ 3 naturtype	Naturpunkt	Afstand	Merdep.	Totaldep.
Mose	N1	110 m	-0,50 kg N/ha/år	5,04 kg N/ha/år
Sø	N2	202 m	0,00 kg N/ha/år	1,98 kg N/ha/år
Overdrev	N3	177 m	-0,01 kg N/ha/år	3,37 kg N/ha/år
Mose	N4	334 m	0,06 kg N/ha/år	0,85 kg N/ha/år
Eng	N5	145 m	0,10 kg N/ha/år	0,63 kg N/ha/år
Eng	N6	97 m	-0,16 kg N/ha/år	3,96 kg N/ha/år

Der er ikke beregnet ammoniakafsætning til det registrerede kulturengareal, der ligger umiddelbart vest for anlægget. Kommunen vurderer, at der er tale om en kultureng, som ikke er ammoniakfølsom. Arealet anvendes som luftefold til hønsene, som det også fremgår af det følgende afsnit vedr. beskyttet natur omkring udbringningsarealerne.

Den højeste beregnede merbelastning er på 0,06 kg N/ha/år til naturpunkt N4. Iflg. DMU notat fra 26/06 2005 er ændringer i vegetationen ikke videnskabeligt dokumenteret ved merbelastninger på under 1 kg N/ha/år.

Det er vurderet, at der ikke er tale om natur, der kan berettige til beskyttelse på niveau med § 7 arealer.

Baggrundsbelastningen i området er af DMU beregnet til 13,8 kg N/ha/år (1 km x 1 km grid). Den samlede belastning af arealerne er vurderet ud fra tålegrænser angivet af Skov- og Naturstyrelsen 2005. Tålegrænserne angiver en nedre og en øvre tålegrænse for naturtyperne. Den faktiske tålegrænse vil afhænge af arealets konkrete naturtilstand, hvor arealer med god naturtilstand vil ligge i den nedre del af intervallet.

For at belyse eventuelle påvirkninger fra bedriften via luftbåren ammoniak, er der foretaget en besigtigelse af de naturarealer, der ligger tættest på anlægget. Besigtigelsen blev foretaget d. 31. marts 2010, og der må derfor tages forbehold for tilstedeværelsen af arter, der ikke kan erkendes på denne tid af året. Besigtigelsen viste følgende:

N1: Lavmose, tålegrænse 20-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen sammenlagt med den totale belastning med ammoniak fra bedriften bliver 18,84. Mosearealet er botanisk og jordbundsmæssigt ret ensartet. Det meste af arealet domineres af pilesump med indslag af rødæl og birk. Desuden er fundet arterne stor nælde, vorterod, vild kørvel, lav ranunkel, lysesiv, butbladet skræppe, bredbladet dunhammer, almindelig guldstjerne, angelik og kærtidsel. Arealet vurderes at have en ammoniak tålegrænse i den øvre ende af tålegrænseintervallet. Udvidelsen medfører en nedgang i ammoniakbelastningen af naturarealet.

N2: I naturpunkt N2 findes to søer, som er gamle tørvegrave. De er meget tilskyggede af pilebevoksningen, som går helt ned til bredden, hvilket giver dårlig omsætning i søerne. Søvandet er grumset og uden synligt planteliv. Søen vil på grund af tilskygningen være et uegnet levested for padder. Den totale belastning med ammoniak bliver ved ansøgt drift 15,78 kg N/ha/år, med en merbelastning på 0,00 kg N/ha/år. Udvidelsen vurderes ikke at ville påvirke naturtilstanden på arealet.

N3: Overdrev, tålegrænse 10-20 kg N/ha/år. Overdrevet vurderes at have en dårlig naturtilstand med ringe artsindhold. Der er fundet arterne alm. hvene, alm. rapgræs, fløjlsgræs, bellis, fandens mælkebøtte, lav ranunkel, markærenpris og storkeæb sp. Baggrundsbelastningen sammenlagt med den totale belastning med ammoniak fra bedriften bliver 17,7, med en negativ merbelastning på -0,01 kg N/ha/år. Overdrevet vurderes at have en tålegrænse i den øvre ende af tålegrænseintervallet, og det vurderes, at den ansøgte drift ikke vil have væsentlig effekt på naturtilstanden af arealet.

N4: Ellesump, tålegrænse 10-20 kg N/ha/år. Der er tale om et væld, hvor der findes en gammel ellesump, som bærer præg af tidligere stævningsdrift. Der er desuden en bestand af topstar. Baggrundsbelastningen sammenlagt med den totale belastning med ammoniak fra bedriften bliver

14,65 kg N/ha/år. Merbelastningen er 0,06 kg N/ha/år. Det vurderes at udvidelsen ikke vil medføre ændringer i naturtilstanden.

N5. Natureng, vurderet tålegrænseinterval 15-20 kg N/ha/år. Arealet udgør et mere fugtigt delareal på ca. 800 m² af en registreret eng. Arealet har været afgræsset og er optrådt i tuer af kreaturer, og vurderes at drives mere ekstensivt end det omliggende engareal. I tuerne vokser lysesiv, glanskapslet siv, toradet star og trævlekrone. Baggrundsbelastningen sammenlagt med den totale belastning med ammoniak fra bedriften bliver 14,43 kg N/ha/år. Merbelastningen er 0,06 kg N/ha/år. Det vurderes, at udvidelsen med denne merbelastning ikke vil medføre ændringer i naturtilstanden.

N6. Kulturpåvirket eng, ingen fastsat tålegrænse. Arealet har en dominans af naturlige arter, men bærer præg af gødskning. Arealet omfatter det sammenhængende engareal på østsiden af tilkørslen til ejendommen Trangetvej 2 (på nær det ovennævnte areal under N5). Engarealet er artsfattigt med de dominerende arter alm. rapgræs, lysesiv og lav ranunkel. Baggrundsbelastningen sammenlagt med den totale belastning med ammoniak fra bedriften bliver 17,75 kg N/ha/år. Merbelastningen er -0,16 kg N/ha/år. Det vurderes at udvidelsen med denne belastning ikke vil medføre ændringer i naturtilstanden.

For de naturarealer, der ligger længere væk end de arealer, hvortil der er beregnet ammoniakaf-sætning, vurderes det, at der ikke vil være risiko for en væsentlig belastning med ammoniak fra det ansøgte projekt.

2.4 Vilkår – Udbringningsarealernes påvirkning af natur

33. På mark 1a skal der til stadighed opretholdes et vedvarende græstæppe. Om nødvendigt friholdes arealet for høns i en periode, og der tages i stedet 2 slæt græs årligt.   34. Mark 1a må ikke omlægges hyppigere end hvert 7.- 10. år.   35. Der må maksimalt tildeles 1,4 DE/ha over 2 år på mark 1a – tildelt direkte via udegående høns.

- § 3 beskyttet natur omkring udbringningsarealerne

Naturområder, der er beskyttede, i henhold til § 3 i Lov om naturbeskyttelse må generelt ikke tilføres gødningsstoffer.

Bilag 8 viser den registrerede beskyttede natur i området omkring udbringningsarealerne.

Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før lovens ikrafttrædelse i 1992, med mindre driften på arealet i en periode er blevet ekstensiveret. Det vil sige, at driften af arealerne ikke må intensiveres i forhold til tidligere driftshistorie. Dette indebærer bl.a., at de to naturtyper højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden frem til 1992 og kun i det omfang driften har været vedligeholdt frem til i dag. Naturenge og overdrev vil normalt slet ikke eller kun i beskedent omfang blive tilført gødningsstoffer. Kontakt evt. Kommunen for uddybende information vedr. drift af beskyttede naturområder.

Bilag 8 viser, at der findes registreret beskyttet § 3 kultureng på mark 1a, der er ansøgt til anvendelse som hønsefold. Kommunen har ud fra historiske luftfotos vurderet, at arealet i perioden

op til 1992 (hvor beskyttelsen trådte i kraft) har været drevet som kultureng med omlægning ca. hvert 7.-10. år. Arealet er imidlertid blevet opdyrket umiddelbart efter 1992, og den nordligste ca. 2/3 er blevet tilplantet med popler omkr. 2006, til anvendelse som læ i luftefolden. Ansøger har ikke været vidende om, at arealet var beskyttet fersk eng. Brønderslev Kommune har registreret den ulovlige opdyrkning samt tilplantning af arealet med træer, og har oprettet en lovliggørelses-sag på forholdet.

Denne godkendelse indebærer, at arealet anvendes som luftefold til hønsene, idet ansøger erklærer, at dette ikke vil være en intensivering af driften i forhold til den drift, der var på arealet i perioden op til registreringsåret 1992. Kommunen giver derfor tilladelse til, at arealet anvendes som luftefold på nogle aftalte vilkår. Driften må således ikke give anledning til, at der udspreddes gødningsmængder, der overstiger den mængde, som harmonireglerne giver mulighed for, hvilket er 1,4 DE/ha/år. Ansøger har gjort rede for, at den via hønsene udbragte gødning, svarer til gennemsnitligt 0,7 DE/ha/år.

For at sikre vedvarende græsdække på arealet, stilles der i denne godkendelse vilkår herom. Vedvarende vegetationsdække er desuden et krav, som ansøger skal leve op til i forhold til reglerne for økologisk hønsehold. I den periode, hvor hønsene går på arealet, spiser de en del af græsset. Der bliver jævnlige slået baner med grønthøster for at sikre, at hønsene kommer rundt på arealet.

Derudover findes på mark 12 et lille overlap med registreret beskyttet fersk eng, som også her er blevet opdyrket. Arealet er under 2.500 m², og derfor ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det kan derfor anvendes som almindeligt udbringningsareal. Arealet afregistreres.

Udover disse arealer findes der ingen registreret beskyttet natur på udbringningsarealerne.

Der findes registeret beskyttet natur som i et vidt omfang grænser op til de ansøgte udbringningsarealer. Arealerne er undersøgt ud fra kortlagte højdekurver samt luftfotos. Det er fundet, at markarealerne ikke indeholder hældninger i terrænet, som kan give anledning til yderligere restriktioner i forhold til gylleudbringning på disse marker.

- Arealstatus

Udbringningsarealerne ligger i udpegningen Jordbrugsområde, og ansøgningen rummer dermed ingen konflikter i forhold til den fysiske planlægning.

- Bilag IV arter

En række dyr som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring landbruget. På baggrund af "Faglig rapport nr. 322" fra DMU samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at det kan være odder, markfirben, spidssnudet frø, dværg-, vand-, brun-, skimmel-, og sydflagermus.

Ansøgningen vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter, idet der ikke inddrages nye naturarealer i form af udyrkede arealer så som skov, læhegn mindre vandhuller eller andre naturarealer som ikke er beskyttet. På baggrund af det nuværende vidensgrundlag vurderes det derfor, at den planlagte udvidelse ikke vil påvirke bilag IV-arter negativt.

- Artsfredninger og rødlistearter

På og umiddelbart op til husdyrbrugets arealer er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

- Terrestrisk Natura 2000

Det nærmest beliggende Natura 2000 område er Habitatområde 14: "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" samt EF Fuglebeskyttelsesområde nr. 2: "Ålborg bugt, nordlige del", som begge ligger ca. 10,5 km SØ for anlægget og 9,3 km fra det nærmeste udbringningsareal. Ammoniakdepositionen fra anlæg og udbringningsarealer til Natura 2000 naturområderne vil på denne afstand være mindre end 0,0. Den ansøgte udvidelse vil derfor ikke medføre nogen væsentlig effekt af ammoniak på natur i Natura 2000 området. Med hensyn til udvaskningen til Natura 2000 vandområder henvises til afsnittet med udvaskningsberegninger.

Brønderslev Kommune har derfor samlet vurderet,

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.

2.5 Hensyn til landskab og kulturmiljø

Vilkår til landskab

38. Eventuelt overskydende jord skal genplaceres på ejendommen. Jorden placeres i et max. 30 cm. tykt lag. Jorden må ikke placeres på beskyttede arealer uden kommunens forudgående tilladelse.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Hensyn til landskab og kulturmiljø

Landskab

Udvidelsen af besætningen medfører en tilbygning til den eksisterende løbe- drægtighedsstald, se situationsplan bilag 2.

Den nye godkendelsesordning gennemfører VVM-direktivet og IPPC-direktivet for så vidt angår husdyrbrug og samler kravene til ansøgning og myndighedsbehandling med de relevante dele fra bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed og planlovens bestemmelser om landzoneregulering.

Brønderslev Kommune har således taget stilling til, om byggeriet vil påvirke landskabet væsentligt, herunder om byggeriet er hensigtsmæssigt placeret i forhold til eksisterende bygninger mv.

Den nye stald bliver på ca. 108 m x 25 m svarende til ca. 2.700 m² og opføres i sandwichelementer med væghøjden 300 cm og 15 graders taghældning. Den totale bygningshøjde bliver ca. 6,7 m. Taget udføres i grå stålkassetter.

Det ansøgte anlæg ligger inden for udpegningerne "Naturområde" og "Særligt værdifuldt landskab" i Kommuneplan 2009-2021. Nybyggeriet vil ikke ændre det generelle indtryk fra anlægget og vil kun være synligt fra Trangetvej og fra Haraldslundvej. Bygningen placeres således, at størstedelen af det eksisterende læbælte mod øst bibeholdes og afskærmer bygningen mod øst. Der er ligeledes et eksisterende læbælte mod vest. Der stilles ikke vilkår om skærmende beplantning, idet bevarelsen af de eksisterende læhegn vurderes at være tilstrækkelige til at sikre en beskeden påvirkning af landskabet.

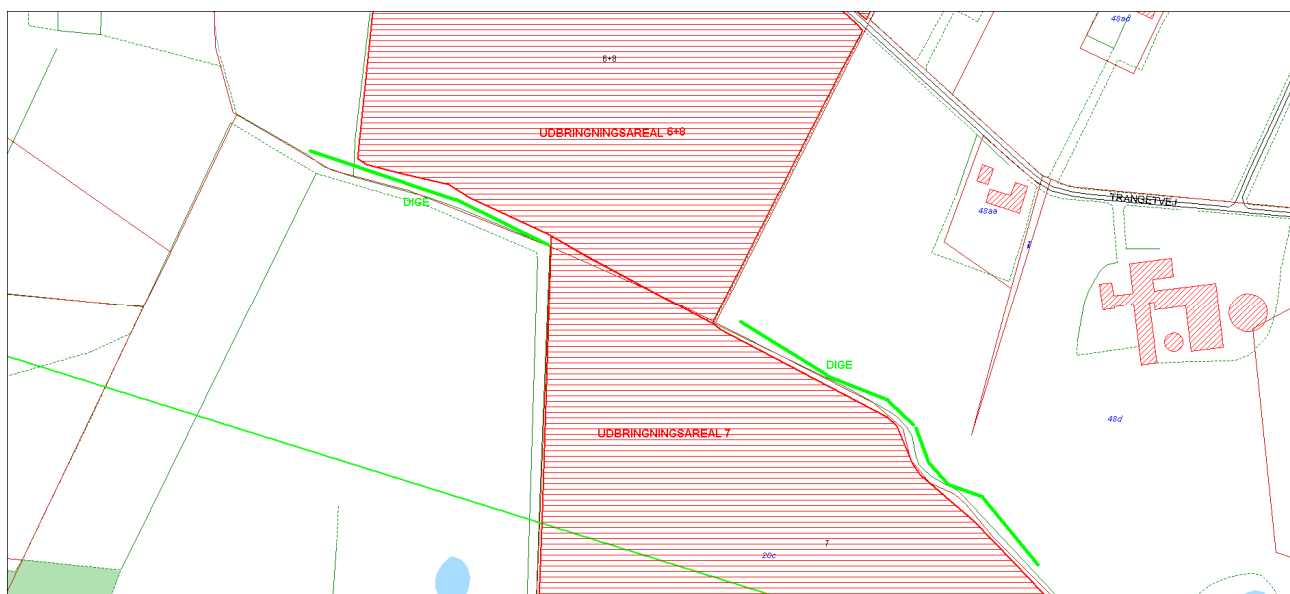
Byggeriet ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, og der er ingen særlige friluftinteresser knyttet til området.

Brønderslev Kommune vurderer med baggrund i ovenstående, at udvidelsen af staldanlægget har en hensigtsmæssig placering, også i forhold til ejendommens øvrige bygningsmasse. Brønderslev Kommune vurderer ligeledes, at udformningen af den ansøgte tilbygning ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af landskabet i forhold til udgangspunktet. Der er i vurderingen lagt vægt på, at tilbygningen kun vurderes at kunne bemærkes fra et meget begrænset nærområde.

Kulturmiljø

Beskyttede sten- og jorddiger

Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som dels viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendomsforhold og administration, dels fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter, dels bidrager til et afvekslende landskab. Derfor er det fundet nødvendigt med en generel beskyttelse. På ejendommen er der enkelte beskyttede jord – eller stendiger, som ligger i kanten af udbringningsarealer. Museumslovens § 29 a foreskriver, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger, herunder gennembrud af diget, jævning eller andre tilstandsændringer af de beskyttede diger.

På kortudsniittet ovenfor ses to beskyttede diger der grænser op til udbringningsarealerne 7 og 6+8. Digerne er markeret med lysegrøn

Udover digerne findes der ingen registrerede fredede fortidsminder eller fredede arealer på eller i tæt nærhed af udbringningsarealerne eller indenfor byggefeltet.

2.6 Vilkår - opbevaring og håndtering af husdyrgødning

41. Det skal altid sikres, at der på bedriftsniveau er opbevaringskapacitet til husdyrgødning på minimum 9 måneder på ejendommen.
42. Gødningshuset skal være lukket, når der ikke tilføres/fjernes gødning fra huset.
43. Kun komposteret dybstrøelse med tørstofprocent over 30 må opbevares i markstak. Markstakkene skal være overdækket med et materiale, som regnvand ikke kan trænge igennem.
44. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 m fra nabobeboelse, § 3 (naturbeskyttelsesloven) og § 7 (husdyrgodkendelsesloven) samt 1.000 meter fra udpegede habitatområder.
45. Markstakke med komposteret dybstrøelse må højst ligge samme sted i 12 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.
46. Markstakkene skal overdækkes så hurtigt som muligt efter dybstrøelsen er blevet kørt ud – dvs. inden 8 dage.
47. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering - opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der produceres ca. 235 ton fast gødning og ca. 183 ton dybstrøelse pr. år. Husdyrgødning opbevares dels i gødningshus, dels i markstak og en stor del af dybstrøelsen køres direkte fra stald.

Udmugning af den nye stald sker ved hjælp af gødningsbånd til åben container en gang om ugen. Containeren transporteres derefter til gødningshus og tømmes. Gødningshuset, der rummer 250 m³, er et lukket hus uden ventilation, for at mindske fordampningen.

De eksisterende staldanlæg tømmes efter hvert holdskifte (14 måneder), og gødning køres enten til gødningshus, til markstak eller udbringes direkte på marker. Dybstrøelse fra hønsstalder har et tørstofindhold på over 30%, og vurderes derfor at overholde krav om tørstofprocent i forhold til opbevaring i markstak.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget.

Tabel 8. Opbevaringsanlæg:

	Byggeår	Kapacitet [tons]	Lagerandel i procent
Gødningshus, fast gødning	2010	250	58
Markstak		> 183	42
Samlet kapacitet		> 433	

Markstakkene skal placeres i henhold til gældende regler. Markstakke placeres på alle marker, men der stilles vilkår om, at markstakke skal placeres i størst mulig afstand til naboer.

2.7 Vilkår – udbringning af husdyrgødning

48. Der må kun udbringes husdyrgødning på de udbringningsarealer, der fremgår af bilag 3.
49. Der må maksimalt udbringes 101,37 DE husdyrgødning fra produktionen på ejendommen.
50. Der skal foreligge dokumentation for, at husdyrgødning svarende til 24 DE i hønsemøg fraføres Trangetvej 4 til biogasanlæg. Anvendes andre gødningsmodtagere skal de forinden godkendes af kommunen.
51. Ændringer i udbringningsarealet, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal forinden anmeldes til kommunen.
52. Udbringning af husdyrgødning skal ske således, at lugtgener begrænses mest muligt.
53. Udbringning af husdyrgødning må ikke ske nærmere end 200 meter fra byzone eller samlet bebyggelse på lør-, søn- og helligdage af hensyn til de omkringboende.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Udbringning af husdyrgødning

Der produceres husdyrgødning på bedriften svarende til i alt 125,37 DE. Ejendommens udspretningsareal er oplyst til 73,0 ha, hvortil der må tilføres 101,4 DE, idet der kræves et harmoniareal på 1,4 DE/ha. Gødning tilføres arealerne via høns på udearealer (4,4 DE) og i form af udbragt dybstrøelse (9,5 DE) og fast gødning (87,5 DE). Dybstrøelse og fastgødning opbevares samlet, så det udbringes ikke hver for sig.

Der overføres 24 DE til biogasanlæg. Fravælges biogasanlægget på et senere tidspunkt for nye arealer, skal disse arealer vurderes evt. ved et tillæg til godkendelsen eller ved en §16 sag.

Under forudsætning af fremsendelse af de nødvendige afsætningsaftaler vil bedriftens krav til harmoniareal være opfyldt. Plantedirektoratet er myndighed på området.

Transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne sker ad de transportveje, der fremgår af bilag 4. Transport finder ikke sted i bynære områder. Der stilles dog vilkår om begrænset transport i bynære områder i forhold til kørsel i forbindelse med afsætning af overskydende mængde gødning, for hvilken der endnu ikke er indgået aftaler.

Det skal tilstræbes, at husdyrgødning ikke udbringes i weekender og helligdage. Det henstilles, at udbringningen i øvrigt foregår i henhold til godt landmandsskab.

2.8 Vilkår – Overfladevand og grundvand

54. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning som f.eks. slam eller affald.

Beskrivelse og vurdering for vilkår

Overfladevand - Nitrat

Alle udbringningsarealerne ligger i oplandet til Voer Å, der afvander til Ålborg Bugt. Ålborg Bugt er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, Natura 2000 nr. 14 (EF-Habitatområde nr. 14 samt EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 2).

Natura 2000 er et netværk af områder i EU med særligt værdifuld natur og er en samlebetegnelse for habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og Ramsar-områder. Hvert internationale naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse særligt udpegede områder.

For EF-fuglebeskyttelsesområder og EF-habitatområder samler den internationale opmærksomhed sig især om det store antal af rastende andefugle, ynglende terner og vadefugle på øer og holme, samt naturtyper i de lavvandede områder og langs kysten.

EF-fuglebeskyttelsesdirektiv og EF-habitatdirektiv gælder i alle EU-lande. Områderne er udpeget for en række fuglearter samt andre arter af vildtlevende dyr, planter og naturtyper. Områderne skal overvåges og må ikke forringes.

Den marine del af habitatområdet er jævnfør basisanalysen truet af øget næringsstofftilførsel især fra landbruget. Jævnfør udkast til vandplanen skal kvælstofudvaskningen reduceres med 8 %.

Det er kommunens vurdering, at en forøget udledning af kvælstof i oplandet til Voer Å vil kunne medføre en merbelastning af habitat – og fuglebeskyttelsesområdet i Ålborg Bugt. Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området. Det bemærkes endvidere at basisanalyserne indgår som eksisterende viden i det grundlag husdyrlovens afskæringskriterier for kvælstof og fosfor bygger på. Kommunen har ikke yderligere viden om sårbarheden af Ålborg Bugt, som giver anledning til at vurdere, at det aktuelle opland har en væsentlig større sårbarhed, end forudsat ved fastlæggelsen af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Voer Å har et samlet opland på ca. 24.370 ha. De nævnte udbringningsarealer udgør mindre end 0,3 % af oplandet til Voer Å. Kommunen vurderer alene på den baggrund, at projektet ikke i sig selv kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Ifølge "Analyse af jordbrugserhvervene 2009" (Statsforvaltningen Nordjylland) har der i oplandet til Voer Å været en gennemsnitlig stigning i husdyrintensiteten i perioden 2001-2006 på under 0,1 DE/ha. Kommunen vurderer, at en svag stigning i DE/ha på op til 0,1 DE/ha i perioden ikke har medført en forøgelse af kvælstof til Kattegat, da udvaskningen pr. DE er faldet tilsvarende i perioden. Der er dermed ikke grund til at antage at anvendelse af de pågældende arealer i sammenhæng med andre projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Beskyttelsen af vandområderne mod nitratudvaskning til overfladevand er rettet mod oplande, der afvander til de mest kvælstofsårbare Natura 2000-områder. Arealer, som hører under kategorierne "Nitratklasse 1, 2 eller 3", er omfattet af krav om lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for (dog med visse modifikationer).

Afhængig af udbringningsarealernes placering vil der på bedriftsniveau blive beregnet et samlet krav til hele bedriften. DE-reduktionsprocenten kan variere mellem 50 % og 100 %, hvor 50 % vil være tilfældet, når alle udbringningsarealer er placeret i nitratklasse 3, og 100 % vil være tilfældet når alle udbringningsarealer er placeret uden for nitratklasse 1-3. DE reduktionsprocenten for Trangetvej 4 er angivet til 100 %, da ingen af arealerne er beliggende i nitratklasser.

Beregningerne i ansøgningen er foretaget på grundlag af standardsædskifte S4, hvilket svarer til referencesædskiftet.

Jf. ansøgningen viser beregning, at det maksimale dyretryk, DE_{max} er 1,4 DE/ha, og det reelle dyretryk, DE_{reel} for ansøgt drift er 1,39 DE/ha. Udvaskningsberegninger af kvælstof (N) beregnet via Farm-N viser en udvaskning på 54,6 kg N/ha uden virkemidler og 54,6 kg N/ha med virkemidler. Kravet om nitrat til overfladevand er dermed overholdt.

På baggrund af at det lovpligtige beskyttelsesniveau - jf. ansøgningskemaet - er overholdt og harmonikravet er tilstrækkeligt, vurderer Brønderslev Kommune, at det søgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000 området.

Overfladevand - Fosfor

Ingen af arealerne afvander til Natura 2000 områder, der er overbelastet med fosfor, og ingen af arealerne er omfattet af fosforklasser. I ansøgningen fremgår, at P-overskuddet er overholdt.

Brønderslev Kommune vurderer derfor, at der i den konkrete sag ikke er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til fosfor, og at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området.

Overfladevand – Vandløb

En del af ejendommens udbringningsarealer ligger ved eller i nærheden af flere forskellige vandløb:

- Mark 7 og 11 grænser op til Pulsbæk. Strækningen langs mark 7 er målsat, jf. Regionplan 2005, som Yngel- og opvækstvand for laksefisk (B1) med forureningsgrad I-II (bilag 9). Strækningen langs mark 11 er målsat med forureningsgrad II.
- Mark 1a og 1b grænser op til Tranget bæk, som er målsat som Yngel- og opvækstvand for laksefisk (B1) med forureningsgrad II (bilag 9).

Begge vandløbene er del af Voer å systemet.

Jf. Regionplanen (nu Landsplandirektivet) må vandløbene ikke anvendes til formål der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Bestemmelsen om 2 m bræmmer gælder for alle vandløb og for søer over 100 kvadratmeter, der ligger i landzone og som er naturlige eller højt målsatte i Nordjyllands Amts Regionplan 2005. Naturlige vandløb er vandløb, som findes på ældre kortmateriale, og som vurderes at være naturlige vandløb ud fra vejledningens retningslinjer. Jævnfør Regionplanen må vandløbene ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger. For alle målsatte vandløb er der i regionplanen fastsat krav til vand- og vandløbskvaliteten.

Bræmmerne må ikke dyrkes eller jordbehandles og der må ikke foretages terrænændringer. Der må ikke plantes eller fældes træer uden tilladelse.

Bræmmerne beskytter vandløbet mod, at sand og jord skylles ud fra markerne. Plantevæksten på bræmmerne kan være med til at bortskygge noget af grøden i vandløbet. Bræmmerne er på den måde et bidrag til at sikre afledning af vand og mindske udgifterne til vandløbsvedligeholdelsen. Samtidig er bræmmerne en stor gevinst for naturen. Græsning og høslet er tilladt på bræmmerne. Hvis der går dyr på arealerne ved vandløbet, skal der som hovedregel opsættes et hegn mindst 1 meter fra vandløbet, så dyrene ikke træder brinkerne ned.

Der er 2 meter bræmme ved det private vandløb, Tranget Bæk og Pulsbækken (marknr. 1, 6 og 7)

Udbringningsarealerne er i nogle tilfælde vandløbsnære, men skråner på intet sted stærkt, hverken ned mod vandløbene eller i øvrigt (registreringen i miljøportalen er 0 - 6 grader). Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt der opretholdes en dyrkningsfri bræmme på 2 meter jf. Vandløbslovens § 69.

Ingen af udbringningsarealerne ligger i oplande til søer.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

Grundvand

Ejendommen har ikke udbringningsarealer inden for nitratfølsomme indvindingsområder, og der er derfor ikke foretaget beregninger af udvaskning til grundvand. Arealerne er beliggende i områder med almindelige eller begrænsede drikkevandsinteresser.

Brønderslev Kommune vurderer, at de generelle landbrugsregler er tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

2.9 Vilkår - Bedste tilgængelige teknik, BAT

55. Ved substitution af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget dokumentere – på kommunens forlangende, at substitutionen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
56. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
57. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.
58. Landbruget skal ved miljøtilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi. Følgende områder skal indgå i redegørelsen:
  - Metoder til at formindske fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
  - Reducering af kvælstofudledning og fosforoverskud.
  - Nedsættelse/reduktion af lugtbidraget fra de aktiviteter, der stammer fra produktionen.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedste tilgængelige teknik

Ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT anføres punktvis under hvert afsnit, hvorefter Brønderslev Kommunes vurdering fremgår nedenunder.

Staldsystemer + teknologi i stald

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny stald til æglæggende høner. Stalden bliver monteret med etagesystem med gødningsbånd. De æglæggende høner færdes på bånd i 3 etager og der er placeret gødningsbånd under hver af disse etager. De eksisterende afsnit er med gulvdrift, gød-

ningskumme og udeareal. Hønsene fra alle staldanlæg vil have adgang til udearealer i overensstemmelse med reglerne for økologisk hønsehold.

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af nedenstående tabel:

Kategori	Antal/DE	Staldsystem
Æglæggende høner	13.560/81,69	Voliere m. gødningsbånd, skrabeareal*
Æglæggende høner	7.250/43,68	Gulvdrift, gødningskumme og udeareal

* I it-ansøgningsskemaet findes ikke et økologisk system med gødningsbånd og udeareal. Derfor er der valgt det staldsystem i it-systemet, som er tættest på det faktiske system.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT, at fjerne husdyrgødningen hyppigt fra stalden, samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

I den aktuelle sag etableres det nye hus til høner med gødningsbånd i etager. Herved gøres det muligt at muge ud en gang om ugen. Det er samtidig et gødningsystem, der er lettere renholde. Det nye staldsystem har således en lavere ammoniakfordampning end de eksisterende. De eksisterende staldanlæg vil blive ændret til samme staldsystem med gødningsbånd i forbindelse med en renovering af staldene.

Fravalg af BAT

Gødningstørring

Det er ikke muligt at implementere både gødningsbånd og gødningstørring i samme stald. De to systemer har cirka samme ammoniakreduktion i forhold til reference staldsystemet. Eftersom gødningsbånd systemet er et velafprøvet system er dette system valgt i den aktuelle ansøgning.

Luftvaskere:

Der findes BAT-byggeblad ang. luftvaskere. Disse er afprøvede og testede i svinestalde. Der er afprøvet en prototype luftrensere til fjerkræproduktion. Luftrenseren blev afprøvet i en slagtekyllinggestald, over en periode på et hold kyllinger (35 dage). Denne renser er ikke sat i produktion da afprøvningen viste en række problemstillinger, der skal løses, før den evt. bliver sat i produktion. I fjerkræproduktion er støvet meget fedtet, dette sætter sig i renseren som derved får reduceret effekt. Den ansøgte produktion har en holdrotationsperiode på 392 dage. Der kan således forventes betydelige større problemer med tilstopning af luftvaskeren end det var tilfældet i afprøvningen. Dette gør, at driftsstabiliteten ikke kan forventes at være tilfredsstillende.

På denne baggrund er luftvaskere fravalgt i denne ansøgning. Da det ikke kan anbefales at opsætte en prototype, med udokumenteret driftsstabilitet.

Der arbejdes fortsat intenst på udviklingen af driftsikre anlæg til kemisk og biologisk luftrensning. Hverken kemisk eller biologisk luftrensning er beskrevet i BREF-dokumentet.

Køling og forsuring:

Der etableres ikke gyllekøling eller forsuringsanlæg, da begge systemer ikke kan anvendes i forbindelse med fastgødning.

Kommunens vurdering

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik for staldsystemer. Det valgte ny staldsystem med gødningsbånd og udmugning en gang om ugen vurderes at være BAT for en økologisk ægproduktion. For eksisterende staldsystem er det vurderet, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår til BAT før første revurdering af denne miljøgodkendelse i 2018.

Fodringsstrategi på ejendommen

I en økologisk ægproduktion er der krav om anvendelse af grovfoder. Grovfoderet består af helsæd eller græs ensilage. Der anvendes fuldfoder til hønsene som består af 50% korn og den anden halvdel består af skaller og kridt, proteinfoder og grovfoder. Der anvendes fasefodring i produktionen, hønernes næringsstofbehov ændres i forhold til alder. Derfor ændres foderbehovet igennem produktionsperioden. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes. Ansøger holder sig opdateret på nyheder inden for foder og fodringsteknikker og formår herved altid at optimere fodringen så den passer bedst muligt til produktionen.

Kommunens vurdering

Anvendelse af fasefodring indebærer en optimeret udnyttelse af næringsstoffer i foder, og dermed en reduceret næringsstofbelastning med gødning. Brønderslev Kommune vurderer, at fodringsstrategien på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Vand og energiforbrug:

Forventet vandforbrug i ansøgt drift er beregnet til ca. 2.230 m³, mod ca. 1.300 m³ i nudrift. Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og repareres. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold. Der skiftes hold med 14 mdr. cyklus.

Forventet energiforbrug i ansøgt drift er beregnet til ca. 95.000 kwh, mod ca. 65.000 kwh i nudrift. Hovedforbruget omfatter ventilation og udmugningsanlæg. Der er mekanisk ventilation i alle staldafsnit. Ventilationsanlægget optimeres løbende og indstillinger justeres. Ventilationsanlæg i den nye bygning bliver naturlig ventilation kombineret med mekanisk undertryksanlæg med frekvensmotor. Undertryksanlægget vil primært være i brug i sommerhalvåret.

Der foretages hyppigt eftersyn og renholdelse af luftkanaler; herved undgås modstand i ventilationssystemet.

BAT vedr. vandforbrug

Med henblik på reduktion af vandforbruget er det ifølge BREF BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler (i trug eller kop)), vandtrug og bide- nipler noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

BAT vedr. energiforbrug

Med henblik på at reducere energiforbruget er det i henhold til BREF BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet.

Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der er lavenergibelysning, hvilket reducerer elforbruget til lys. Der er dagslysstyring på udendørsbelysning og timer på lys i de nye staldafsnit. Der er ikke lys i staldene om natten, idet lysene slukkes manuelt ved arbejdstids ophør.

Kommunens vurdering:

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget i forhold til vand og energiforbrug opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Opbevaring og udbringning af gødning:

Husdyrgødning opbevares dels i gødningshus, dels i markstak og en stor del af dybstrøelsen køres direkte fra stald.

Udmugningssystemet fra den nye stald med gødningsbånd og ugentlig udmugning og opbevaring i gødningshus vurderes at være BAT.

De eksisterende staldanlæg tømmes efter hvert holdskifte (14 måneder), og gødning køres enten til gødningshus, til markstak eller udbringes direkte på marker. Dybstrøelse fra hønsesalder har et tørstofindhold på over 30% og vurderes derfor at overholde krav om tørstofprocent i forhold til opbevaring i markstak.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt landbrugsareal til rådighed i lokalområdet og samtidig er der tale om en relativ lille udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg.

Redegørelse for anvendelse af BAT:

Al husdyrgødning udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Der ligger ikke arealer under 1.000 m² fra sårbare arealer i henhold til § 7 i Husdyrloven. Der udarbejdes mark- og gødningsplan. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer. Ansøger er opmærksom på de gener der evt. kan være i forbindelse med håndtering af dybstørelse og tager til enhver tid hensyn til omgivelserne. Ligeledes opbevares gødning efter lovens krav og de lovpligtige kontroller overholdes.

BAT vedr. udbringning af husdyrgødning:

Jf. BREF, er det BAT at opbevare fjerkrægødning i gødningshus med tilstrækkelig ventilation, med et tæt gulv og opsamling til beholder med afstrømningsvæske.

Det er endvidere BAT at placere enhver nyopførelse af gødningslager på arealer, hvor der er mindst mulig chance for, at de kan forårsage gener over for receptorer, der er følsomme over for lugt, idet der tages hensyn til afstanden til receptorerne og den fremherskende vindretning.

For en midlertidig stak af fjerkrægødning på marken er det BAT at anbringe gødningsstakken væk fra følsomme receptorer såsom naboer og vandløb (inklusive markdræn), som afstrømningsvæske kan løbe ned i.

Jf. BREF, er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering:

Brønderslev Kommune vurderer, at opbevaring og udbringning af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

2.10 Vilkår – Egenkontrol

59. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.
60. I forbindelse med afholdelse af tilsyn skal opgørelser fra CHR, slagterifregninger (eller tilsvarende) for hele den animalske produktion på ejendommen, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.
61. Ejendommen skal føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I journalen registreres følgende:

- Forpagtnings- og overførselsaftaler
- Bogføring og dokumentation for anvendt sædskifte.
- Dokumentation for antal DE
- Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Egenkontrol

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Der er tilknyttet fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Der leveres konsumæg, der er underlagt fødevarermyndighedernes krav om egenkontrol.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 10/10a).
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Staldafsnittene er tilkøbt alarmanlæg.

BAT vedr. management og egenkontrol:

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Kommunens vurdering

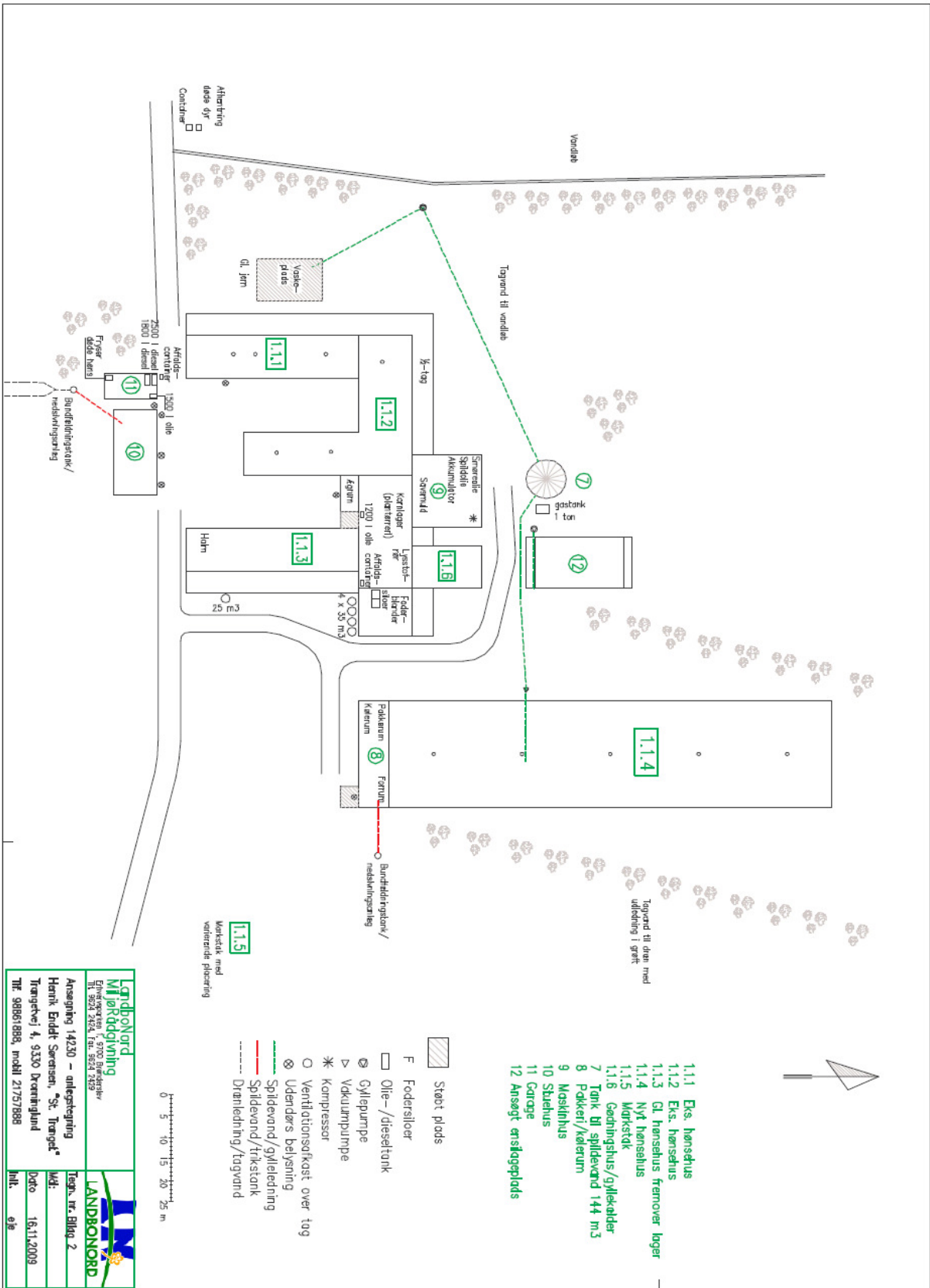
Brønderslev Kommune vurderer med baggrund i de stillede vilkår samt redegørelsen fra ansøger, at ejer har en passende egenkontrol. Samlet set vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt og med de stillede vilkår opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Bilag 1

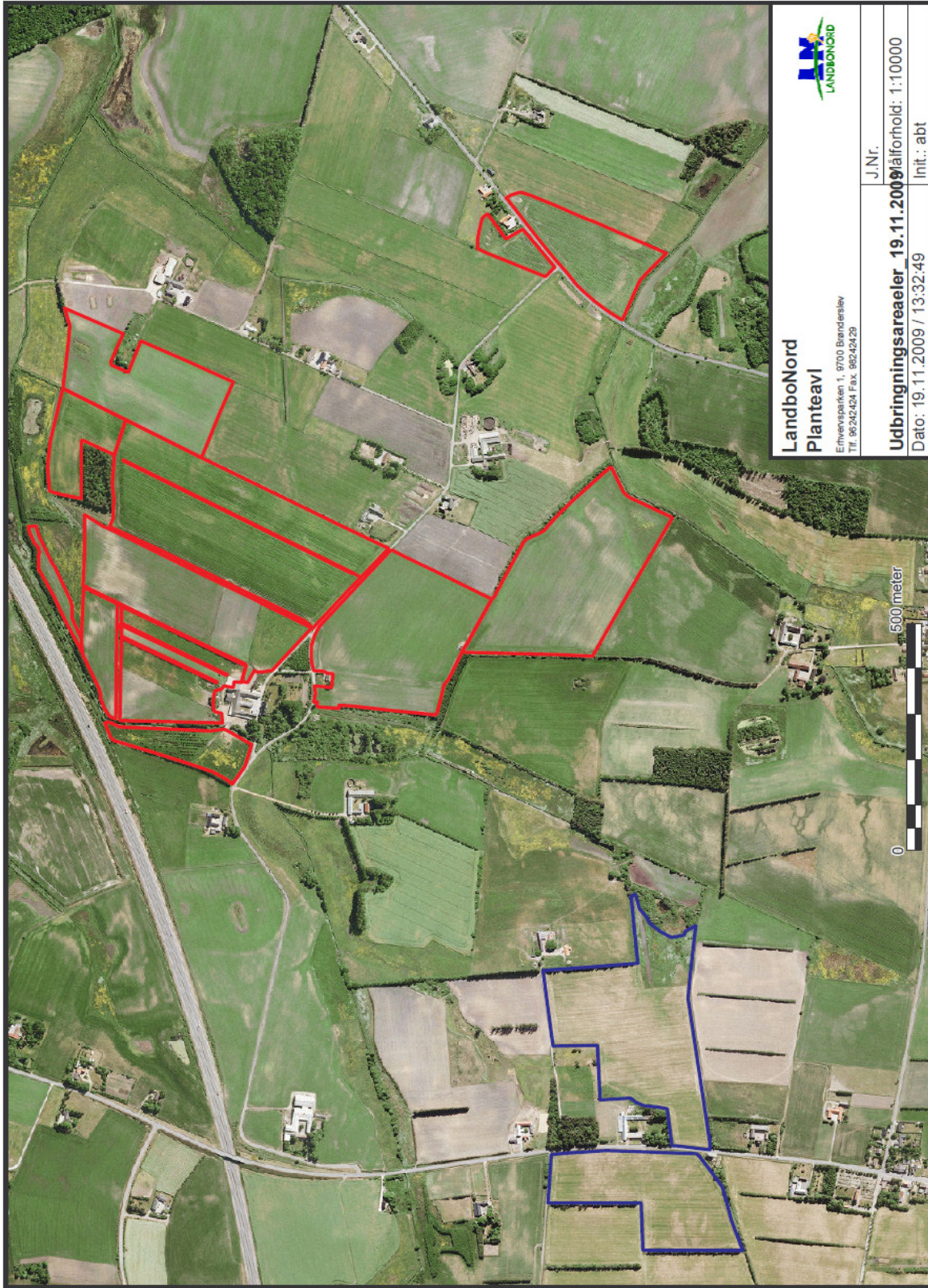

Bilag 2

Bilag 3

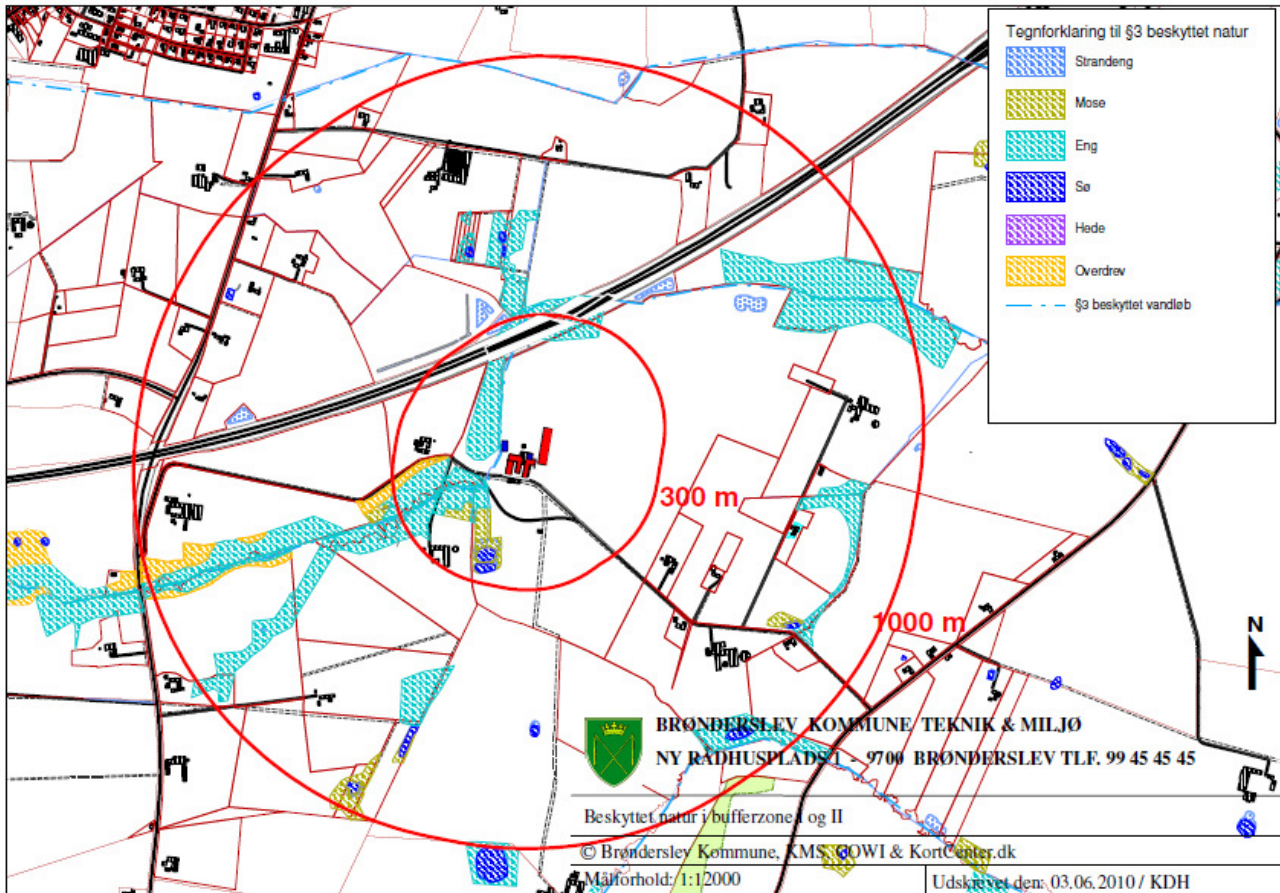

Bilag 4

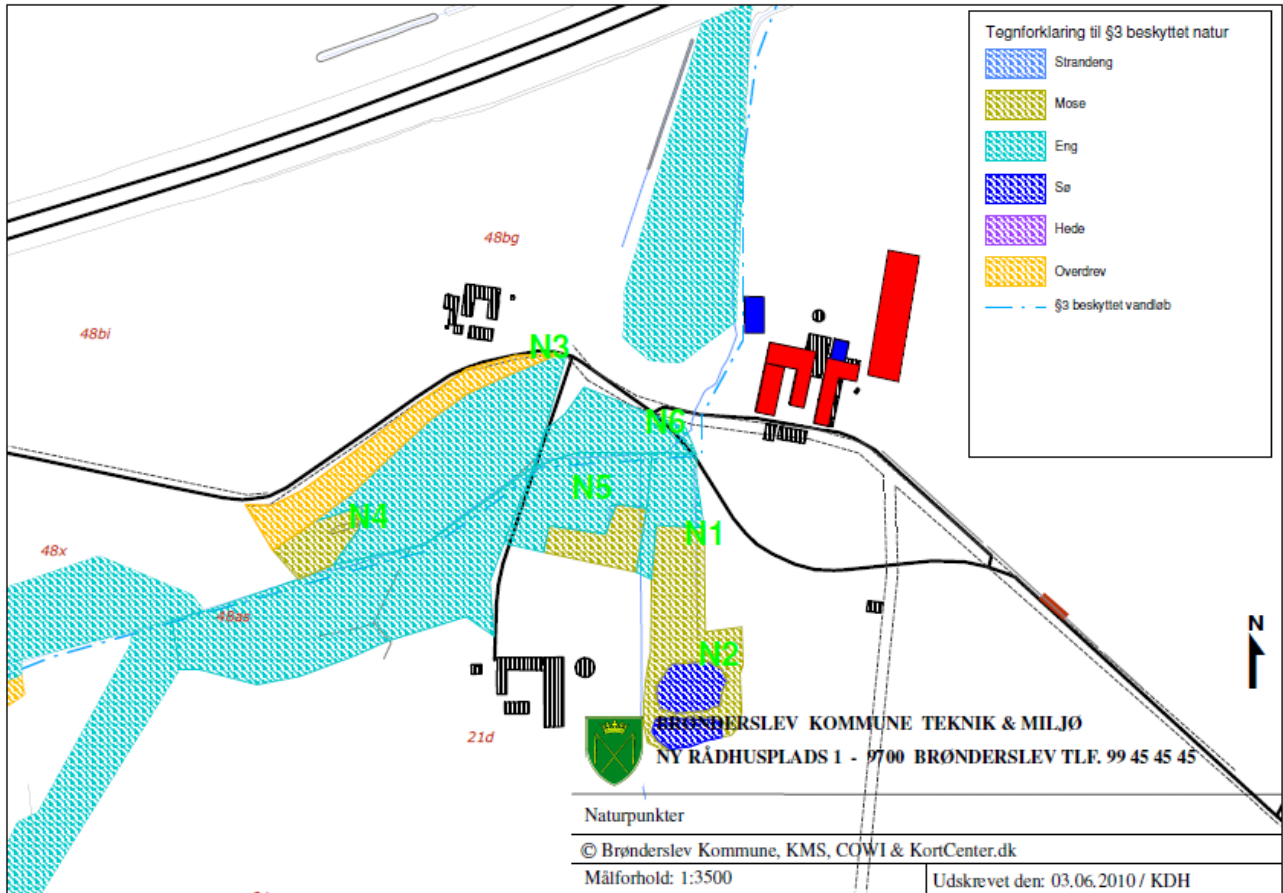

Bilag 5

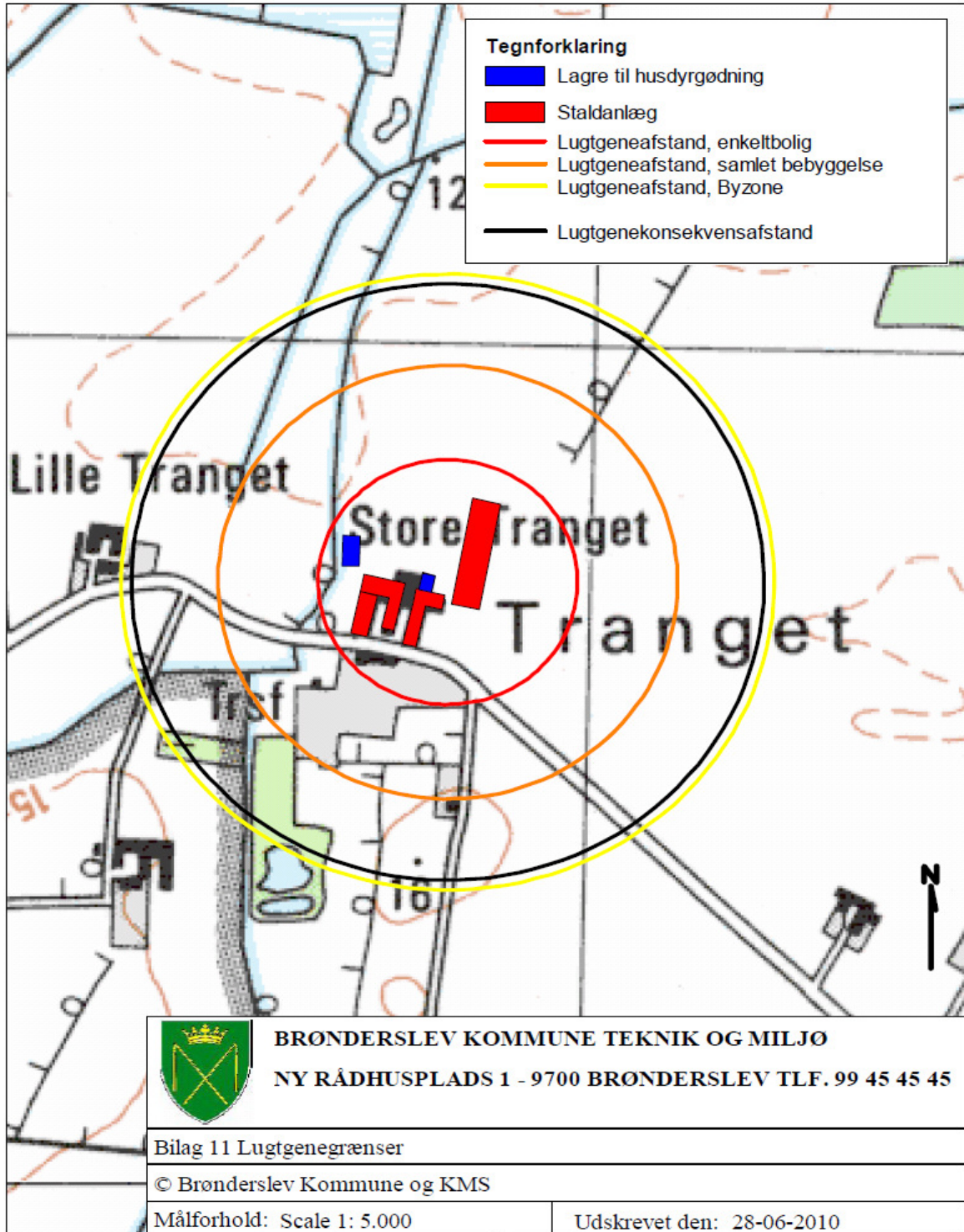

Bilag 6

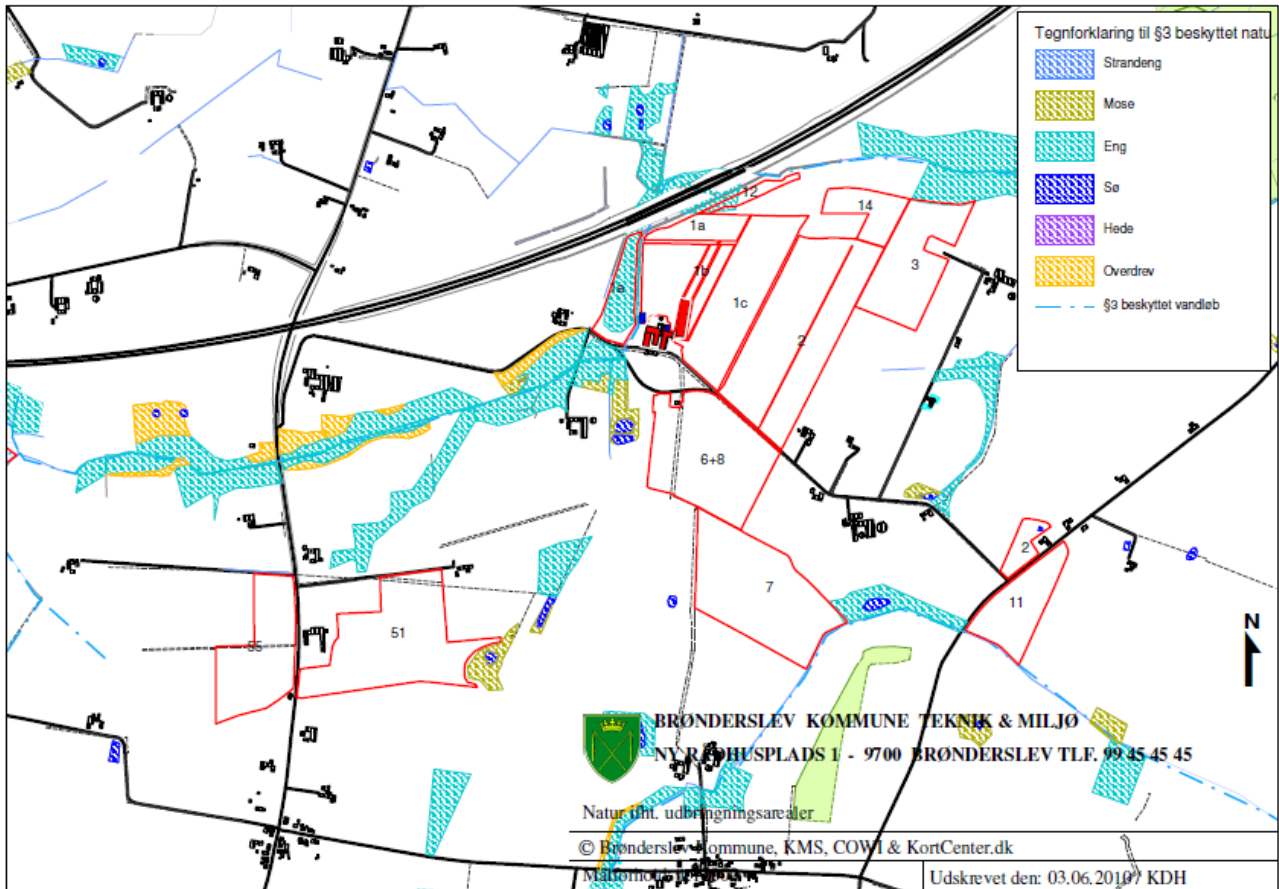

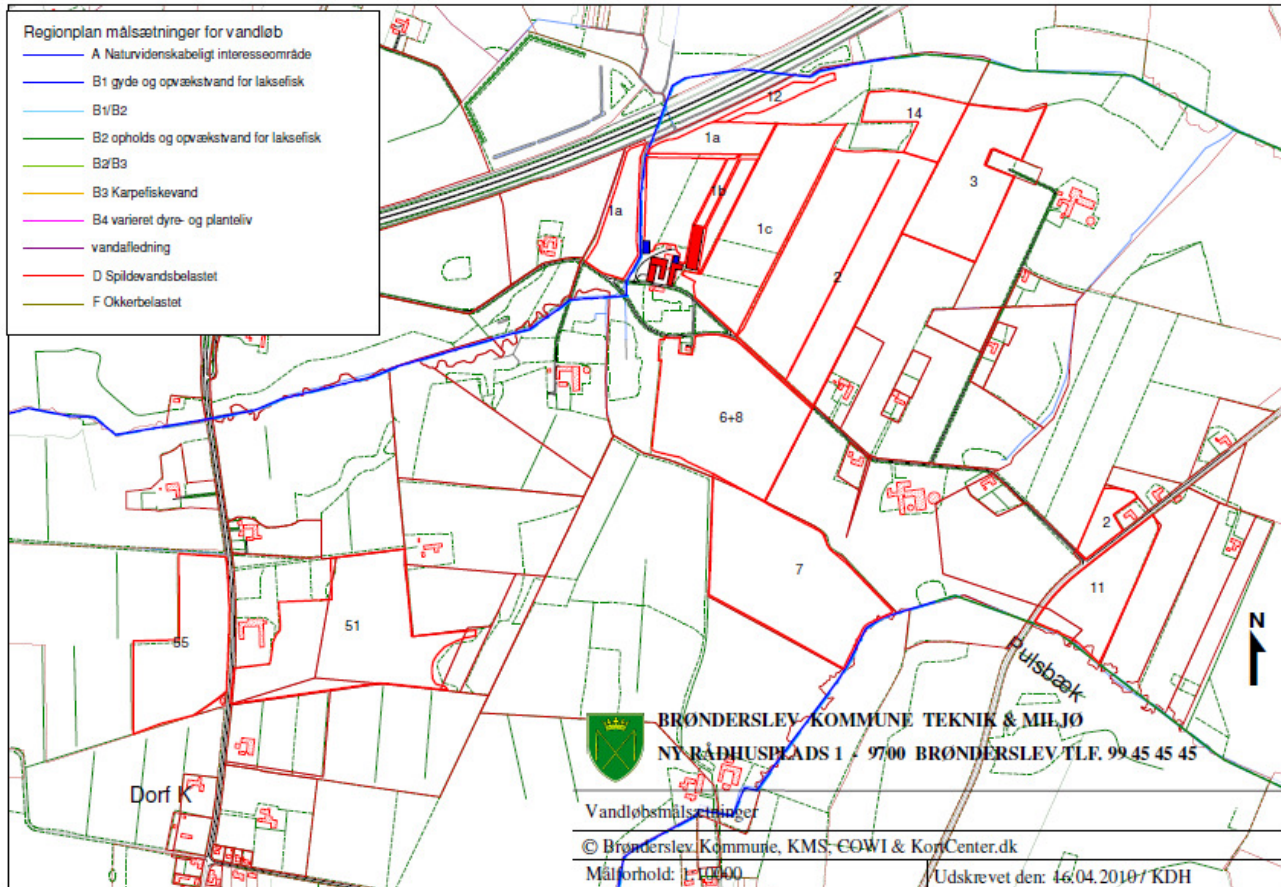
Bilag 7

Bilag 8

Bilag 9

INSTRUKS

VED UHELD

STANDS UHELDET

FORSØG AT STANDSE UDBREDELSEN AF UHELDET F.EKS. VED AT SLUKKE FOR PUMPER, TILSTOPPE AFLØB MM.

FREMTAG BEREDSKABSPLANEN OG FORETAG DE TILTAG DEN ANVISER, MAPPEN LIGGER I MILJØMAPPE I STUEHUS OG I BEREDSKABSMAPPE I FORRUM V. STALD

TILKALD HJÆLP PR. TLF.

VED STØRRE UHELD RING 112 OG OPLYS:

- HVEM DER RINGER
- HVAD DER SKET
- HVOR DET SKET, ANGIV AMT, BY OG ADRESSE

KONTAKT MILJØMYNDIGHEDERNE VED TLF. (Se side 3)

KONTAKT EJEREN, HENRIK ENDELT SØRENSEN PÅ TLF. 98861888/21757888

RED MENNESKER I FARE

VARSEL ALLE ENTEN MUNDTLIGT ELLER VED HJÆLP AF TELEFON.

BEGRÆNS UHELDET

VED BRAND -LUK DØRE OG VINDUER TIL DET BRÆNDENDE OMRÅDE, MEN LÅS IKKE DØRENE. PÅBEGYND SLUKNING AF BRANDEN MED DE TILSTEDEVÆRENDE SLUKNINGSREDSKABER.

VED MILJØUHELD - FORSØG OPDÆMNING FOR AT UNDGÅ, AT DIV. STOFFER LØBER TIL DRÆNBRØND ELLER VIDRE I VANDLØB . OPDÆMNINGEN KAN EVT. FORETAGES MED JORD, HALMBALLER OL. AFHÆNGIG AF MÆNGDEN.

VED BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNES ANKOMST

UNDERRET BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNE OM UHELDETS BELIGGENHED, UHELDETS OMFANG OG EVENTUELLE PERSONER, DER IKKE ER KOMMET I SIKKERHED.

UDLEVER BEREDSKABSMAPPEN TIL BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNE.

Beredskabsplan for landbruget ”ST. TRANGET”

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE.....	47
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS.....	48
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS.....	49
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Udarbejdet af: Ejer i samarbejde med miljøkonsulent Elin Jensen, LandboNord, Erhvervsparken 1, Brønderslev

Revideret:	Dato	Ansvarlig (underskrift)
------------	------	-------------------------

2011		
2012		
2013		
2014		
2015		

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i Miljømappen i kontor stuehus
Kopi af beredskabsplanen findes i Beredskabsmappe i forrum.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn

Husk generelt:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne (Hjørring Kommune). Er man i tvivl, ring 112, der har kontakt til kommunens beredskabstjeneste og miljøvagt.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

TELEFONNUMRE

Nærmeste fastnettelefon står i stuehus og har nr. 98861888

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag (Brønderslev)

Falck kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 7015 0300 dag eller nat

Dyrlæge kontaktes på telefon _____ dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Slå alarm

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

- Kontakt ejeren, Henrik Endelt Sørensen på tlf. 98861888, mobil 21757888

Handlinger

- Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier
- Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.
- Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

- Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

Hjælpemidler

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukker
- Vandhane/-slange

OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb olie - RING 112

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Henrik Endelt Sørensen på tlf. 98861888, mobil 21757888

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

På telefon 9945 4545 dag (Brønderslev)

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at eksempelvis olie løber til vandløb eller dræn (se kortbilag)
- Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af olie.
- Er olie løbet til vandløb/dræn skal der laves en opdæmning af nærmeste vandløb med en bigballe (se kortbilag) for at undgå at forureningen spredes

- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med Kortmaterialet

- Der er ikke risiko for forurening af dambrug

Hjælpemidler:

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer
- Spåner

I maskinhus findes der savsmuldspakker der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

TRANSPORT AF HUSDYRGØDNING

Ved uheld under transport af husdyrgødning:

Slå alarm

Kontakt beredskabet – Ring 112

Oplys:

- Navn, placering (hvor uheldet er sket) og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Henrik Endelt Sørensen på tlf. 98861888, mobil 21757888

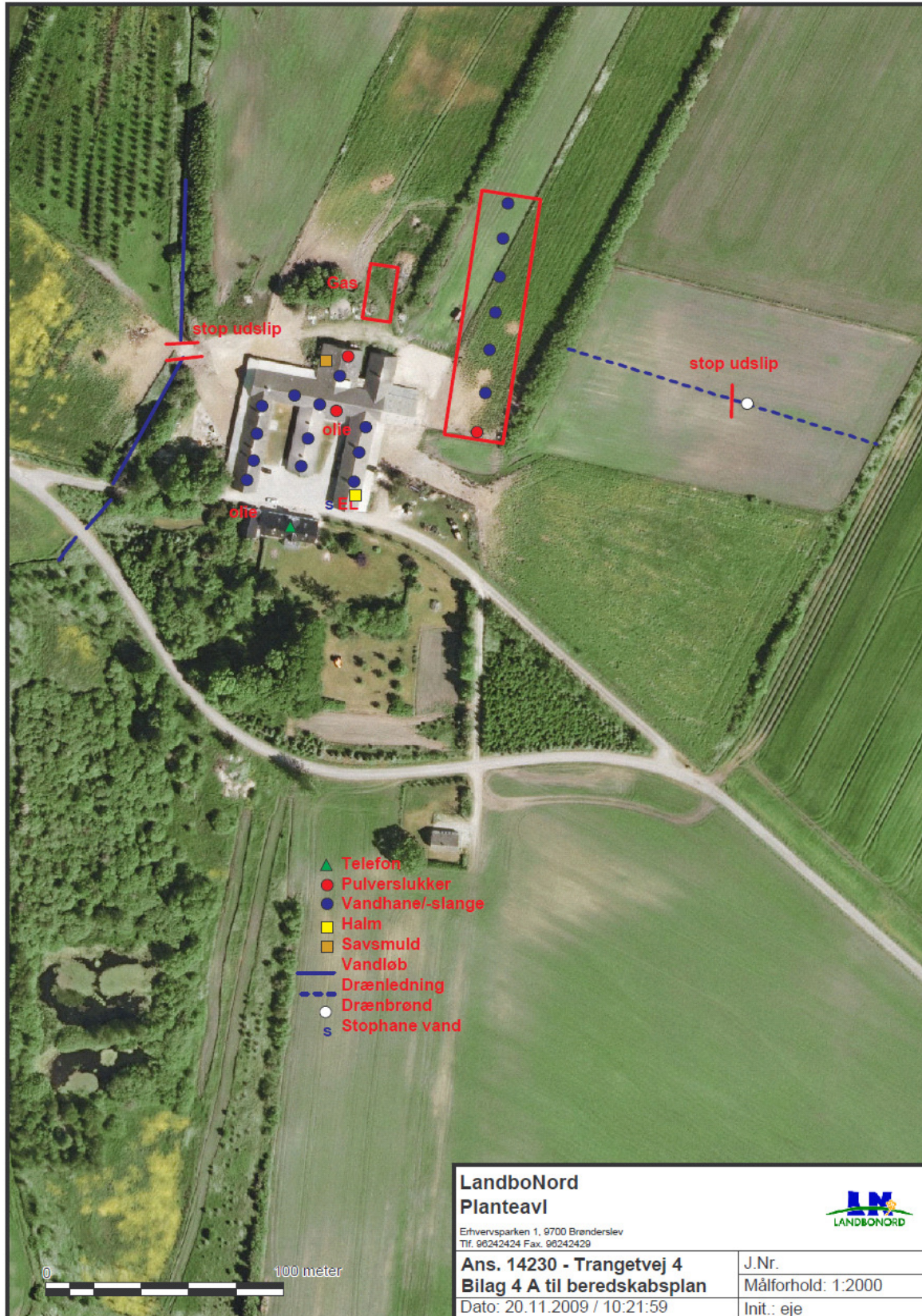
Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

På telefon 9945 4545 dag (Brønderslev)

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til vandløb, dræn eller grøfter
- Medbring evt. materiel, der kan være en hjælp til opdæmning
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne

Bilag 10a

Bilag 11

Fra: Gitte Bøgh [mailto:gitte_u2_62@hotmail.com]

Sendt: 27. juli 2010 13:26

Til: Raadhus

Emne: Att.: Lise Laursen. Ang. godkendelse til økologisk ægproduktion, Trangetvej 4, 9330 Dr.lund.

Hej Lise

Vi kan godt godkende den økologiske æggeproduktion, på Trangetvej 4, 9330 Dr.lund. Men, og det er et stort MEN..

Da vejen ned til Trangetvej 4 bruges af mange, traktorer (der er mange landejendomme) hvor der både skal såes, sprøjtes, høstes m.m., mejeribiler, korn og fodrestofferbiler, kreaturebiler, tankbiler, skolebusser og masse af anden "tung" trafik. Kan vi godt blive meget urolig over, at vejen som i forvejen ikke er i for god en stand, vil blive endnu mere "ødelagt".

Og da vi benytter vejen, mange gange dagligt (både kørende, cyklende og gående), samt skolebørnene som enten bliver hentet af bussen eller selv cykler, så vil det komme alle os andre tilgode, hvis så vejen evt. blev bredere og den blev ordentlig asfalteret.

Med venlig hilsen

Jens & Gitte Bøgh, Haraldslundvej 2, 9330 Dr.lund.